

ARCHIEF

Jaarverslag 2019

Coverfoto: Noël Notermans

RHCL

Sint Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht
+31 (0)43 328 55 00
info@rhcl.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Toezicht en advies	5
1.1 Toezicht en advies op niet-overgedragen archieven gemeenten	5
1.2 Provincie Limburg	7
1.3 Regionalisering toezichthouders	7
2 Digitale duurzaamheid	8
2.1 Inleiding	8
2.2 e-Depot	8
2.3 Duurzaam toegankelijk maken	8
3 Archieven en collecties	10
3.1 Inleiding	10
3.2 Aanwinsten	11
3.3 Scanning	12
3.4 Projecten nadere ontsluiting	12
3.5 Beeldcollecties	13
3.6 Inventarisatieprojecten	14
3.7 CBS op orde	16
3.8 Materieel behoud en depotorde	16
4 Dienstverlening	17
4.1 Inleiding	17
4.2 Nieuwe tarievenlijst	17
4.3 Nieuw bibliotheekstelsel	17
4.4 Kwaliteitsmonitor Dienstverlening	17
4.5 Digitale dienstverlening	18

4.6 Factsheet dienstverlening	18
5 Publieksactiviteiten	20
5.1 Limburgse Oorlogsschatten	20
5.2 HistoBistro	21
5.3 De Limburgse Verhalensite	22
5.4 Andere hoogtepunten van 2019	23
5.5 Educatie	24
5.6 Medewerking aan publieksactiviteiten van derden	24
6 Erfgoedpartners	26
6.1 Inleiding	26
6.2 CREARCH	26
6.3 Coöperatie Erfgoed Limburg	27
6.4 Erfgoed Beweegt	27
6.5 Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap	27
6.6 Vrienden van het RHCL	27
7 Financiën	29
7.1 Algemeen	29
7.2 Balans	32
7.3 Toelichting op de balans	34
7.4 Exploitatierkening	42
7.5 Specificaties exploitatierkening	43
7.6 Toelichting op de exploitatierkening	45
7.7 Kasstroom	49
7.8 Afschrijvingen	50
7.9 Toelichting BBV en ratio's – kengetallen	52
7.10 Accountantsverklaring	56

8 Bedrijfsvoering	58
8.1 ANBI	58
8.2 Bestuur en directie	58
8.3 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	60
8.4 AVG	60
8.5 Gebouw	60
8.6 ICT en Informatievoorziening	61
8.7 Personeel	62
8.8 Cursussen en bijscholing	63
8.9 Medezeggenschap	64
8.10 BHV	64
9 Feiten en cijfers	65

Voorwoord

Met veel genoegen presenteer ik u het Jaarverslag 2019.

Dit is tevens het laatste jaarverslag dat wij in deze bestuurlijke vorm aan u voorleggen, daar per 12 december 2019 een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling HCL van kracht is geworden waarmee wij op de drempel van 2020 een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis van het Regionaal Historisch Centrum Limburg gaan schrijven.

Maar eerst kijken wij terug op onze werkzaamheden en activiteiten van het afgelopen jaar en verantwoorden wij op deze wijze onze wettelijke taken en publiekstaken.

Het verslagjaar heeft vooral in het teken gestaan van bestuurlijke ontwikkelingen. Enerzijds zijn deze in het geval van samenwerking met de gemeente Heerlen en de daarbij aangesloten overheidspartners succesvol afgerond. Anderzijds hebben deze in het geval van de provincie Limburg vanwege een bestuurlijke keuze van de provincie zelf niet tot het wenselijke en beoogde resultaat geleid. Met dit besluit van de provincie werd echter ook de lang door alle betrokken partijen gekoesterde wens tot integratie van de archieven en collecties van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL) in het RHCL en de realisatie van een Academische werkplaats van de Universiteit van Maastricht in het RHCL afgeblazen.

Ook in andere opzichten was 2019 een intensief jaar voor de organisatie. Vanwege het vertrek van een afdelingshoofd naar een andere werkgever was het management gedurende het verslagjaar niet op volle sterkte. Daarnaast was er, in vergelijking met andere jaren, ook meer verloop onder met name de jongere medewerkers. Het verslagjaar werd echter succesvol met volledige invulling van alle vacatures afgesloten waardoor de personele krapte slechts van tijdelijke aard was.

Naast deze bestuurlijke en personele veranderingen staat 2019 echter wel in de schijnwerpers vanwege de vele goedlopende publieksactiviteiten en de groei in het aantal partijen dat bij ons de dienstverlening op de archiefwettelijke taken gaat afnemen. Wij hebben met succes een pilot bij de gemeente Horst aan de Maas kunnen afronden op het gebied van ontwikkelingen in duurzaam archiefbeheer, en het Waterschap Limburg van adviezen kunnen voorzien in het kader van de archiefwettelijke taken.

Wat op het gebied van de archieftaken en de publiekstaken in 2019 werd gerealiseerd hebben wij getracht zo duidelijk mogelijk in dit jaarverslag voor u te presenteren. Het RHCL levert wederom een belangrijke bijdrage aan de overheid op het gebied van modern duurzaam archiefbeheer. Ook verzorgen wij een unieke en omvangrijke presentatie over de geschiedenis van Limburg voor het publiek vanwege de grote diversiteit aan historische bronnen van en over Limburg. We doen dat op een eigentijdse wijze voor eenieder die historisch is geïnteresseerd of onderzoek wil doen.

Lita Wiggers
Directeur
(R)HCL, maart 2020

1 Toezicht en advies: relatiebeheer verantwoordelijke overheidsorganen

1.1 Toezicht en advies op niet-overgedragen archieven gemeenten

De Archiefwet 1995 vormt de basis voor het toezicht dat door de archivaris en de archiefinspecteurs van het RHCL voor de aangesloten gemeenten en voor de Provincie Limburg wordt uitgeoefend op het beheer van archiefbescheiden voor zover deze (nog) niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarpplaats, zijnde de analoge en digitale depots van het RHCL.

Het betreft in dit verslagjaar de gemeenten Maastricht, Eijsden en Margraten, Valkenburg a/d Geul, Vaals en Meerssen.

Gemeente Maastricht

Op basis van deze toezichts- en inspectietaken zijn de gemeentearchivaris en archiefinspecteur actief betrokken bij de werkzaamheden van die organisatieonderdelen van de gemeente die belast zijn met de vorming en het beheer van de informatiehuishouding. In de praktijk betreft dit toezicht een voortdurend proces van overleg en advies over tal van onderwerpen met betrekking tot de gemeentelijke informatiehuishouding, zowel analoog (op papier) als digitaal.

Met betrekking tot de (digitale) archiefvorming zijn in het verslagjaar de volgende audits uitgevoerd en adviezen afgegeven:

- uitgevoerde audits:
 - audit volgens de NEN 2082 op het systeem *Shareworx* van het Sociaal Domein;
 - audit op het Handboek vervanging te vernietigen archiefbescheiden Sociaal Domein.
- afgegeven adviezen:
 - Handboek vervanging te vernietigen archiefbescheiden Sociaal Domein Heuvelland;
 - diverse reguliere adviezen en toetsingstrajecten.

De lijst van de te vernietigen archiefbescheiden over de periode 2016 tot en met 2019 is ter goedkeuring aan het RHCL aangeboden. De goedkeuring zal begin 2020 plaatsvinden.

In het kader van het archieftoezicht wordt het RHCL vertegenwoordigd door de directeur en de gemeentearchivaris in het Strategisch Informatie Overleg (SIO). Het SIO is uitgegroeid tot een structureel ambtelijk overleg. Dit overleg heeft tot doel de besluitvorming op het gebied van de informatiehuishouding binnen de gemeente Maastricht voor te bereiden en te regisseren. De verantwoordelijke ambtenaar vanuit de sector Cultuur van de gemeente sluit desgewenst aan bij dit overleg. Het SIO heeft in het verslagjaar drie maal plaatsgevonden.

Gemeente Eijsden-Margraten

In het verslagjaar is de samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten via de dienstverleningsovereenkomst gecontinueerd. Met betrekking tot de (digitale) archiefvorming zijn in het verslagjaar de volgende audits uitgevoerd en adviezen afgegeven:

- uitgevoerde audits:
 - audit volgens de NEN 2082 op het systeem *Motion*, bedoeld voor HR-processen en salarisadministratie.

- afgegeven adviezen:
 - het toepassen van de hotspotmonitor bij het bepalen van het al dan niet vernietigen van archiefbescheiden op basis van de landelijke selectielijst. Door regelmatig een lijst van 'hotspots' vast te stellen wordt relevante cultuurhistorische informatie veiliggesteld;
 - het handboek vervanging, dat de wijze van het vervaardigen van (digitale) reproducties van archiefbescheiden beschrijft, zodat deze de plaats innemen van de oorspronkelijke bescheiden die worden vernietigd.

In het kader van het archieftoezicht wordt het RHCL vertegenwoordigd door de archiefinspecteur in het Strategisch Informatie Overleg (SIO). Het SIO heeft in het verslagjaar vier maal plaatsgevonden.

Gemeente Valkenburg a/d Geul

In het verslagjaar is de samenwerking met de gemeente Valkenburg a/d Geul via de dienstverleningsovereenkomst gecontinueerd. Daarnaast zijn de bouwvergunningen van de gemeente Valkenburg a/d Geul uit de periode 1982-2001 overgebracht naar het RHCL. Met betrekking tot de (digitale) archiefvorming zijn in het verslagjaar de volgende audits uitgevoerd en adviezen afgegeven:

- uitgevoerde audits:
 - archief KPI audit in het kader van het archieftoezicht.
- afgegeven adviezen:
 - opzetten projectarchivering.

In het kader van het archieftoezicht wordt het RHCL vertegenwoordigd door de archiefinspecteur in het Strategisch Informatie Overleg (SIO). Het SIO heeft in het verslagjaar vier maal plaatsgevonden.

Gemeente Vaals

In het verslagjaar is de samenwerking met de gemeente Vaals via de dienstverleningsovereenkomst gecontinueerd. Met betrekking tot de (digitale) archiefvorming zijn in het verslagjaar de volgende audits uitgevoerd en adviezen afgegeven:

- uitgevoerde audits:
 - audit op het Handboek Digitale Vervanging Archiefbescheiden Gemeente Vaals.
- afgegeven adviezen:
 - aangepaste Archiefverordening en Besluit Informatiebeheer.

Vanwege de beperkte werkzaamheden in het kader van de dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Vaals heeft hier geen deelname van het RHCL aan het Strategisch Informatie Overleg (SIO) plaatsgevonden.

Gemeente Meerssen

In het verslagjaar is de samenwerking met de gemeente Meerssen via de dienstverleningsovereenkomst gecontinueerd. Met betrekking tot de (digitale) archiefvorming zijn in het verslagjaar de volgende audits uitgevoerd en adviezen afgegeven:

- uitgevoerde audits:
 - audit volgens de NEN 2082 op het zaakstelsel *Djuma*.
- afgegeven adviezen:
 - archivering stukken Gemeenschappelijke Regeling Milieuparken Geul en Maas, waaraan de gemeente Meerssen deelneemt;
 - aangepast Archiefverordening.

Tevens is goedkeuring verleend voor de vernietiging van in totaal 32 dozen persoonsdossiers sociale uitkering. Ook wordt het RHCL in het kader van het archieftoezicht vertegenwoordigd door de archiefinspecteur in het Strategisch Informatie Overleg (SIO). Het SIO heeft in het verslagjaar vijf maal plaatsgevonden.

1.2 Provincie Limburg

De provinciearchivaris (RHCL) heeft zowel het beheer als de toezichtstaken op de provinciale archieven in 2019 conform de dienstverleningsovereenkomst uitgevoerd. In het verslagjaar is bovendien een DUTO-scan voor de provincie opgezet. Meer informatie hierover is te vinden in paragraaf 2.2.

1.3 Regionalisering toezichthouders

In 2019 is het regionaal toezichtoverleg voortgezet. Daarbij werden door de gemeentearchivarissen van RHCL, Heerlen e.o., Sittard-Geleen e.o. en Kerkrade diverse ontwikkelingen op elkaar afgestemd.

2 Digitale duurzaamheid

2.1 Inleiding

Om digitale informatie leesbaar, toegankelijk en authentiek te houden werkt het RHCL aan een e-Depot. Het RHCL maakt gebruik van soft- en hardware in een multi-tenant structuur binnen de landelijke infrastructuur van het Nationaal Archief.

Bij het RHCL zorgen de implementatiemanager e-Depot en het afdelingshoofd Archieven & Collecties voor de interne inrichting van het e-Depot én de verbinding met landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen.

2.2 e-Depot

Pilot Horst aan de Maas, Venray en Gennepe

In 2019 is de pilot met de gemeenten Horst a/d Maas, Venray en Gennepe met succes afgerond. In deze pilot is een volledige overbrenging (aanlevering) – van voorbereiding tot aan beheer in het Digitaal Depot – uitgevoerd. De diensten die betrekking hebben op een aanlevering zijn in de praktijk gebracht. Daarvoor is een overbrenging gesimuleerd, verwerkt in de systemen van het RHCL en vervolgens weer daaruit verwijderd. De pilot heeft alle partijen inzichten geboden en handvaten gegeven om tot verdere doorontwikkeling te komen.

DUTO-scan Provincie Limburg

In het tweede kwartaal is bij de Provincie Limburg een DUTO-scan opgeleverd. Een DUTO-scan is een instrument om de mate van duurzame toegankelijkheid van de informatie in een werkproces te onderzoeken. De casus die werd behandeld had betrekking op ruimtelijke bestanden. De DUTO-scan was als ontwikkelproduct uitgevoerd met als voordeel dat het RHCL het product DUTO-scan kon uitproberen en de geleerde kennis in de praktijk kon brengen. De Provincie had zo'n casus waar zij mee geholpen kon worden. De DUTO-scan heeft voor beide partijen de gewenste resultaten opgeleverd en is succesvol afgerond.

Verkenningsonderzoek Waterschap Limburg

In het najaar is met goed gevolg een verkenningsonderzoek bij het Waterschap Limburg (WL) afgerond. De status van de digitale informatiehuishouding bij het WL is voor een aantal processen in kaart gebracht en een aanzet tot een planning van overbrengen (aanleveren) is opgeleverd.

Koppelingen systemen e-Depot

In het derde kwartaal is gestart met de implementatie van de koppelingen tussen het Digitaal Depot, Collectiebeheersysteem en het aggregatieniveau naar het internet. Samen met het Gelders Archief, Utrechts Archief en Groninger Archieven heeft een Proof of Concept (POC) plaatsgevonden voor de koppelingen tussen de verschillende systemen. De resultaten van deze POC waren positief, zodat is besloten tot implementatie bij het RHCL. Naar verwachting zijn medio 2020 de koppelingen gerealiseerd.

2.3 Duurzaam toegankelijk maken

Algemene Begraafplaats Tongerseweg

Per 1 november 2019 is de eigentijdse toegang van de fotocollectie van de Algemene Begraafplaats Tongerseweg in Maastricht online doorzoekbaar via www.archieven.nl. De foto's en beschrijvingen van de graven zijn tot stand gekomen door het jarenlange werk van één vrijwilliger. Het geheel bestaat uit ruim 13.000 foto's en 7.000 beschrijvingen van graven. Een groot deel hiervan zijn graven die niet meer bestaan, waardoor deze database vooral voor genealogisch onderzoek erg interessant is.

Digitale Charterbank Nederland

Per 25 januari 2019 is onder de vlag van het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (Huygens ING) in samenwerking met het Utrechts Archief, DE REE Archiefsystemen en het RHCL de Digitale Charterbank Nederland (DCN) online gegaan. Ruim 8.000 oorkonden uit de collectie van het RHCL zijn via dit platform raadpleegbaar. In totaal ontsluit deze website in één keer meer dan 150.000 middeleeuwse oorkonden die in Nederlandse archieven worden bewaard. Deze zijn te doorzoeken op onder andere datum, land, streek, plaats of familie. Toekomstige wijzigingen of aanvullingen door de archieven in hun online aanbod verschijnen vanzelf in de DCN. Op dit moment is van 24.000 oorkonden ook een afbeelding in hoge resolutie beschikbaar.

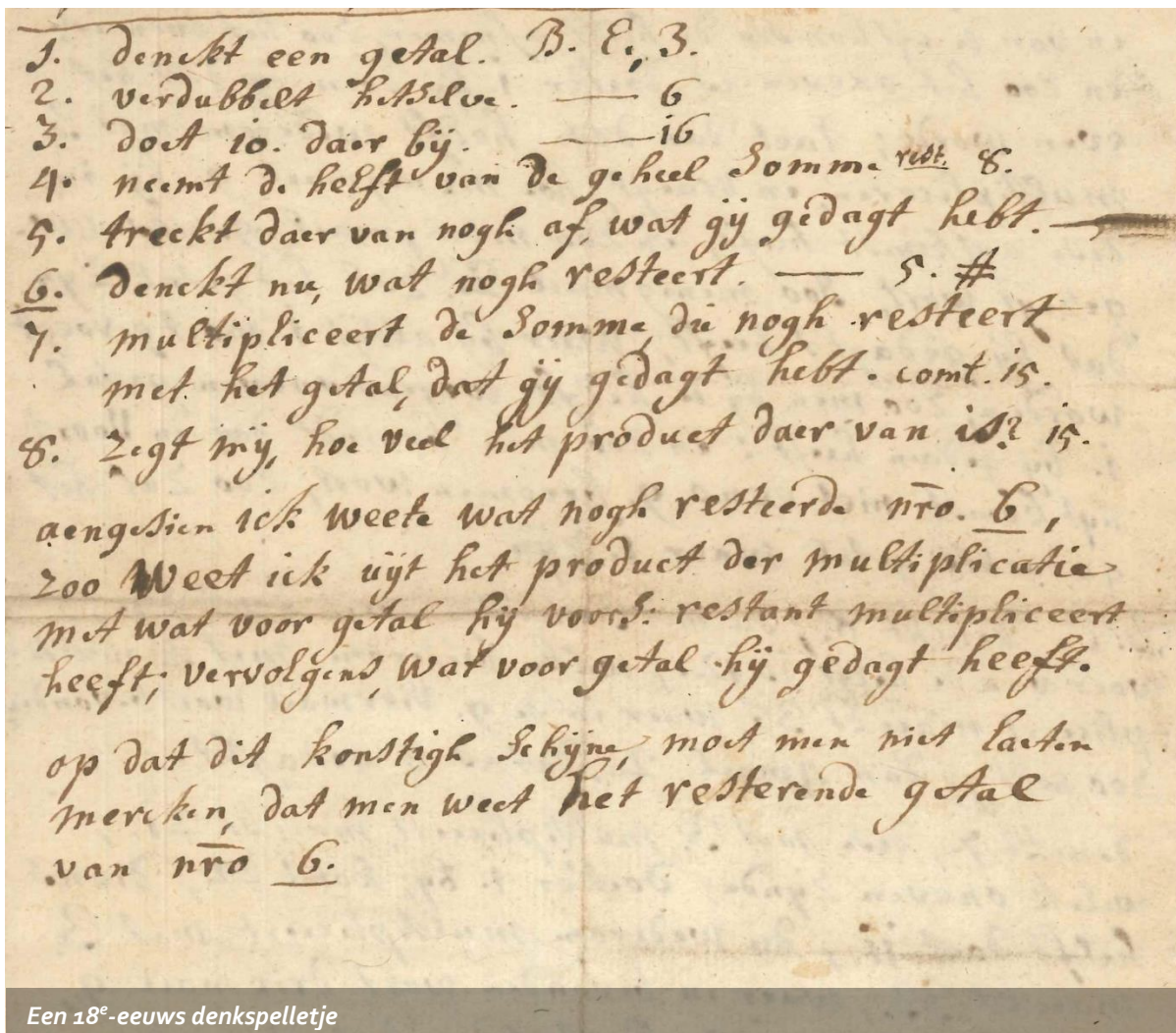
Digitaal Oorkondenboek Limburg

De Stichting Limburgse Oorkonden werd in het verslagjaar opgericht met als primair doel het digitaal ontsluiten van Limburgs bronmateriaal, waaronder oorkonden. Op initiatief van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG), Huygens ING en het Regionaal Historisch Centrum Limburg wordt in Limburg gewerkt aan een projectplan om de oudste geschreven bronnen van Limburg voor breed publiek te ontsluiten. In het RHCL wordt de oudste originele oorkonde van Nederland bewaard, in het archief van de Abdij van Thorn. Het RHCL bezit een bijzonder waardevolle collectie voor de oudste geschiedschrijving van onze provincie. Het RHCL heeft in 2019 geïnvesteerd in een fotografische digitaliseringsunit die voor digitalisering van de ca. 400 oorkonden van het RHCL kan zorgdragen. Het project is opgesplitst in vijf deelprojecten om realisatie met subsidiemiddelen mogelijk te maken.

3 Archieven en collecties

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van onze inspanningen met betrekking tot het verzamelen, beheren en ontsluiten van archieven en collecties. Onze digitale archiefbestanden zijn voor iedereen gratis te raadplegen via rhcl.nl en archieven.nl. Het RHCL gebruikt voor de ontsluiting op archieven.nl het archiefsysteem MAIS-Flexis. Voor het beschrijven, beheren en beschikbaar stellen van beeldmateriaal gebruiken we het systeem Atlantis. De bibliotheek van het RHCL is in beheer uitbesteed bij het SHCL en daarbij wordt het systeem Worldcat gebruikt.

Een 18^e-eeuws denkspelletje

3.2 Aanwinsten

Particuliere archieven en collecties

Code	Archief	Periode	Omvang
21.258A	Parochie van de Heilige Joannes de Doper te Oud-Valkenburg	(1678) 1886-2012	1 m.
21.253	Parochie H. Catharina Lemiers	1949-2019	80 cm.
21.501	Collectie Jacques Giessen (Betreffende de toneelacademie)	1954-1999	1 m.
21.502	Bewonersoverleg Jekerkwartier	1874-2000	40 cm.
21.503	Parochie van de H. Petrus te Gulpen	1621-1984	3 m.
21.505	Collectie Lou Schoonbrood	1948-1950	5 cm.
21.506	Collectie Leny Malherbe	2e helft 20e eeuw	40 cm.
21.507	Stichting Sint Gerlachus	1996-2009	50 cm.
21.508	Collectie wethouder John Wevers	c. 1970-2000	-
21.509	Archief Familie Janssen en aanverwante families	18e eeuw-circa 1960	30 cm.

Aanvullingen op reeds aanwezige particulieren archieven en collecties

Code	Archief	Periode	Omvang
21.211C	Parochie van de H. Matthias Maastricht	circa 1904-1990	1 m.
21.215A	Parochie H. Hubertus Maastricht	(1907) 1921-2005	30 cm.
21.233	Parochie Sint Martinus Gronsveld (aquarellen en 'orgelvulling')	ca. 1960-2011	-
22.087	Collectie Jan Spee (afkomstig van NHM)		30 boeken
PM	Archief pastorie van de H. Annaparochie (in bewerking door de bisschoppelijk archivaris).	(nog) onbekend	6 dozen

Rijksarchieven

Code	Archief	Periode	Omvang
17.62	Stichting Van Laers Fonds	1883-2019	2,4 m.

Aanvullingen op reeds aanwezige rijksarchieven

Code	Archief	Periode	Omvang
16.1098	M.K.J. Smeets, oud-rijksarchivaris in Limburg	1950-1983	1 m.

3.3 Scanning

In 2019 zijn in maandelijkse porties gichtregisters uit schepenbankarchieven gescand. Ook is verder gegaan met het scannen van procesrollen die dateren van vóór 1800. Aan het einde van het verslagjaar waren 8.924 inventarisnummers uit 120 van deze archieven (toegangen) volledig gedigitaliseerd

Wat betreft de notariële archieven zijn in 2019 de tranches 4 en 5 afgerond, waarbij minuutakten en repertoria van in Limburg gevestigde notarissen (archieffcodes 09.001 en 09.008) en die van Maastrichtse notarissen (archieffcodes 20.242A en 20.243A) zijn gedigitaliseerd. Van de notariële archieven zijn nu in totaal 918.172 scans van 3.534 inventarisnummers uit de periode 1544-1905 digitaal beschikbaar op archieven.nl. Ten opzichte van 2018 is dat een aanwas van 373.269 scans.

Totaal scans online

	2019	2018	2017	Totaal
Aantal scans	385.020	285.103	301.598	1.584.599

3.4 Projecten nadere ontsluiting

Burgerlijke Stand – Wie Was Wie

Onder toegangscode 12.001-12.129 maken wij persoonsgegevens uit Limburgse akten van de Burgerlijke Stand toegankelijk. We werken continu aan het toevoegen, verbeteren en corrigeren van de gegevens. De gegevens zijn via archieven.nl, wiewaswie.nl en diverse 'opendata' websites te bekijken en te doorzoeken.

Een groep van vaste vrijwilligers werkt mee aan de indicering van registers van de Burgerlijke Stand. Hieronder een overzicht van het aantal akten die we samen met de vrijwilligers hebben ontsloten.

	2019	2018	2017	Totaal
Geboorteakten	-	-	-	20.816
Huwelijksakten	22.509	7.544	22.884	68.770
Overlijdensakten	3.452	-	1.739	93.653
Totaal	25.961	7.544	24.623	157.278

Memories van Successie

Met dezelfde groep vrijwilligers werd in 2015 gestart met het beschrijven en invoeren van de 'Memories van Successie' onder archieftoegang 07.D03. Dit werk zal naar verwachting begin 2020 worden afgerond. Memories van successie bevatten een overzicht van de baten en lasten van een nalatenschap. Ze worden sinds 1818 opgemaakt omdat over een erfenis door de erfgenamen belasting moest worden betaald.

Vanwege de relevantie voor familieonderzoek werken de vrijwilligers o.a. aan een online namenindex van de memories. Op de volgende pagina staat een overzicht van het aantal ontsloten Memories.

	2019	2018	2017	Totaal
Memories van successie	41.558	64.501	42.483	200.642

Nationaliteitsbewijzen

Omdat het werk aan de memories van successie bijna ten einde is, is de groep vrijwilligers in het najaar van 2019 begonnen aan de digitale ontsluiting van de nationaliteitsbewijzen. Deze akten werden verstrekt aan personen die tussen 1875 en 1914 in het buitenland (bijna uitsluitend Pruisen en later Duitsland) gingen werken en daar ook tijdelijk wilden verblijven. Met dit bewijs kon Duitsland deze arbeidsmigranten als het nodig was terugsturen en was Nederland verplicht deze burgers de grens te laten passeren. Hiermee werd voorkomen dat de Nederlanders zouden aankloppen bij de Duitse armenzorg.

De nationaliteitsbewijzen vormen een prachtige genealogische bron. Ze geven niet alleen persoonlijke informatie over de aanvrager (waaronder het beroep, de woonplaats en burgerlijke staat), maar vermelden in veel gevallen ook de geboorteplaats en –datum van de ouders en eventuele partner en kinderen. Aangezien veel van deze arbeidsmigranten in Duitsland trouwden en kinderen kregen, vormen de nationaliteitsbewijzen een goede aanvulling op de gegevens die het RHCL al uit de burgerlijke stand heeft ontsloten.

	2019	Totaal
Nationaliteitsbewijzen	1.828	1.828

3.5 Beeldcollecties

Aanwinsten

Collectie	Omschrijving
Collectie Willy Dackus	250 tekeningen van monumentale gebouwen in Zuid-Limburg en aangrenzend buitenland.
Collectie Nieuwstraten	Ongeveer 130 dia's van Maastricht en omgeving, opgenomen in de jaren tussen 1974-1990.
Collectie Jacques Voets	Ongeveer 250 foto's en fotokalenders, aanvulling op de reeds bestaande collectie Voets.

Werkzaamheden

Collectie	Resultaten
Fotocollectie DSM	Door een vrijwilliger zijn in 2019 528 items inclusief 183 nieuwe beschrijvingen aan de collectie toegevoegd. Het aantal foto's met beschrijvingen in deze collectie steeg zo van 15.135 naar 15.663.
Topografisch Historische Atlas GAM	De collectieonderdelen GAM, LGOG, Van der Noordaa en Cremers zijn in 2018 reeds volledig in de beeldbank opgenomen. In 2019 zijn diverse scans in kleur toegevoegd ter vervanging van het merendeel van de afbeeldingen in zwart-wit.
Fotocollectie GAM	Upload van circa 1.000 beelden naar de beeldbank, inclusief correctie van de beschrijvingen. Ook hebben vrijwilligers scans uit de collecties Lahaye (198 stuks) en "Luchtfoto's van Maastricht" toegevoegd.
Collectie Dr. L.Th. van Kleef	213 afbeeldingen in tijdelijke bruikleen ontvangen voor scanning.
Collectie L. Wijnands	Scanning en upload van 258 afbeeldingen.
Collectie Dackus, Voets, Nieuwstraten, Rolduc, e.a.	Vaste medewerkers én vrijwilligers hebben in 2019 doorgewerkt aan deze collecties. Het gaat vooral om materiële verzorging en ompakken van diverse collecties foto's, dia's en negatieven.

3.6 Inventarisatieprojecten

Archief van de Domaniale Mijn

Begin september 2017 zijn twee archivariissen op projectbasis begonnen aan het ontsluiten van het Archief van de 'Domaniale Mijn en Akens-Maastrichtse Spoorweg Maatschappij'. Het archief van de Domaniale Mijn bestrijkt een periode van circa 1797 tot 1980 en is daarmee het oudste mijnbouwarchief van Nederland.

Het oudste gedeelte van het archief bestaat uit directiearchieven, bronnen over de aanschaf van materieel, het gebruik van 'mijnpaarden' vóór de aanschaf van materieel en de spoorweglijn tussen Simpelveld en Kerkrade. Het jongere gedeelte van het archief bevat ongevallendossiers, personeelsadministratie en financiële stukken. Het inventariseren bleek een flinke klus mede doordat eerdere beschrijvingen van het archief niet geheel correspondeerden met de daadwerkelijke inhoud van het archief. Grondige opschoning, herindeling van de archiefstukken en degelijke beschrijvingen waren derhalve noodzakelijk.

Medio 2019 werd de inventarisatie afgerond. De inventaris is op toepasselijke wijze op woensdag 4 december 2019 - de naamdag van de Heilige Barbara, de patroonheilige van de mijnwerkers – gepresenteerd.

Secretarie Gemeente Maastricht

Het secretarie-archief van de gemeente Maastricht (ca. 1900 – 1990) werd in het verslagjaar door een vrijwilliger bewerkt. Het archief bestaat uit 'verbrokkelde' archiefblokken, waarbij periodes die samenhangen over verschillende archieven zijn verspreid (blokken 1-5; archiefcodes 20.007C, 20.007E, 20.007F, 20.007M). Het werk bestond daarin dat de noodzakelijke afstemming en samenhang in ordening werd aangebracht tussen de afzonderlijke blokken. Daarbij werd vooral blok 4 onderhanden genomen, aangezien bij veel van de dossiers uit dit blok ook nogal wat materiële bewerking noodzakelijk bleek, onder meer splitsing van te dikke, onhanteerbare dossiermappen in hanteerbare logische onderdelen en daardoor noodzakelijke aanpassing van de beschrijvingen. Daarnaast werd reparatiewerk uitgevoerd om uitgescheurde perforatiegaten en andere materiële beschadigingen aan de stukken enigszins te herstellen.

Al deze werkzaamheden werden in één ronde uitgevoerd. Hierdoor was de lopende bewerking zeer arbeidsintensief, echter met als resultaat dat de bewerking van blok 4 in 2019 kon worden afgerond. Het werk omvatte ongeveer 35 meter (ca. 1.740 dossieromslagen). Ongeveer 17m (ca. 850 dossieromslagen) daarvan is intensief bewerkt. Dat is ook gebeurd met enkele kleinere gedeelten van de blokken 3 en 5 (70 dossieromslagen). Ook heeft enige nabewerking van blok 1+2 (36 dossieromslagen) plaatsgevonden. De geïntegreerde dossierinventaris werd bijgewerkt en kwam – voorlopig in PDF-vorm – raadpleegbaar via de website.

Kabinetsarchief burgemeester Michiels van Kessenich

In 2019 werd een nieuwe inventaris opgesteld van het eerder geschoonde kabinetsarchief van burgemeester Michiels van Kessenich. Willem Michiels van Kessenich was van 1937 tot 1967 burgemeester van Maastricht, met uitzondering van de periode 1941-1944. In de kabinetsarchieven (1936-1967, archiefcode 20.007O) bevinden zich hoofdzakelijk documenten die betrekking hadden op de nevenfuncties als burgemeester, zoals bijvoorbeeld correspondenties die hiervoor zijn gedaan. In het verslagjaar werden van 38 dossiers de beschrijvingen aangepast en een aantal dossiers materieel bewerkt. De omvang van het archief betreft ongeveer 1,1m. De nieuwe inventaris werd raadpleegbaar via onze website.

Kabinetsarchief burgemeester Baeten

Ook van een andere voormalige burgemeester van Maastricht, Fons Baeten, werd een nieuwe inventaris opgesteld. Baeten was voor zijn burgemeesterschap wethouder van onderwijs en Tweede Kamerlid. In de kabinetsarchieven (1967-1985, archiefcode 20.007P) van burgemeester Baeten zijn van 33 dossiers de beschrijvingen aangepast en een aantal dossiers materieel bewerkt. De nieuwe inventaris van het geschoonde archief kwam beschikbaar via onze website.

Archief Brabantse Commissarissen-Deciseurs

In 2019 werd verder gewerkt aan de inventarisatie van dit archief, dat stamt uit de periode 16e eeuw-1794 (archiefcode 20.091B). Inmiddels heeft inventarisatie plaatsgevonden tot en met procesnummer 1631. Hierdoor resteerde op het einde van het verslagjaar nog circa 13 meter te beschrijven archief, van de 106 meter in totaal. De inventaris kwam ook online beschikbaar in PDF.

Archieven Wereldoorlog II

Ten behoeve van de archieven WO II is op projectbasis door een historicus gewerkt aan beschrijvingen van bij het RHCL aanwezige archieven ten behoeve van het project "Digitale onderzoeksgids Limburgse oorlogsbronnen WO II". Dit project wordt nader toegelicht in paragraaf 5.1.

3.7 CBS op orde

In het verslagjaar werd doorgewerkt aan het organisatiebrede traject Collectiebeheer (CBS) op orde. Zo hebben drie inventariseurs, een invoermedewerker en een vrijwilliger verder gewerkt aan het controleren, verbeteren, aanvullen en de (gedeeltelijke) herinventarisatie van schepenbankarchieven uit het Ancien Régime en rechterlijke archieven uit de 19e en 20e eeuw. In totaal zijn er veertien archieven van schepenbanken en leen- en laathoven gecontroleerd en zijn beschrijvingen aangevuld of aangepast.

Van een vijftal moderne rechterlijke archieven heeft de invoermedewerker inleidingen en beschrijvingen direct in archiefsysteem MAIS-Flexis ingevoerd en bestaande beschrijvingen gecontroleerd en aangepast. Het gros hiervan is reeds digitaal beschikbaar. Tevens werden vijf nadere toegangen op procesdossiers van schepenbankarchieven in het MAIS-Flexis ingevoerd. In totaal werden er zo'n 20.000 beschrijvingen in 20 archieven en 5 nadere toegangen gecontroleerd en zo nodig aangemaakt of aangepast.

In het kader van CBS op orde werd ook controle en correctie uitgevoerd op de inventaris van de Nieuw rechterlijke archieven uit 1794-1841 (archieffcode 08.001). Daarbij werd een overzicht gemaakt van de onterecht voor inzage openstaande originele archieven van de Burgerlijke Stand. Deze stukken worden niet meer ter inzage aangeboden, aangezien er kopieën in de studiezaal aanwezig zijn. Verder werd in 2019 de inventaris van de Doop-, Trouw- en Begraafregisters (archieffcode 11.01) bewerkt, omdat deze ongeschikt was voor digitale ontsluiting via het archiefsysteem MAIS-Flexis.

3.8 Materieel behoud en depotorde

Metamorfoze

Het landelijke Metamorfoze-project richt zich op restauratie en conservering van bijzondere archieven. Op 29 mei 2019 werd het project Limburgse kapittelarchieven 1294-1802, van start gegaan op 1 juli 2016, definitief afgerond. Tevens werd in het verslagjaar een nieuw project gestart, waarin de muziekcollectie uit de periode 1693-1868 van de Onze-Lieve-Vrouwekerk Maastricht (archieffcode 21.210D) zal worden gedigitaliseerd. Het eerste overleg aangaande dit project heeft op 9 oktober 2019 plaatsgevonden. Vanwege dit nieuwe project heeft bij het RHCL een speciale Metamorfoze-tentoonstelling gestaan (zie ook paragraaf 5.6).

Depotorde

Tijdens het verslagjaar is begonnen met het herplaatsen van de archieven en collecties in depot 02.69, waar voornamelijk archieven van de Limburgse rechtbanken zijn ondergebracht. Deze waren ruim opgesteld. Het verplaatsen heeft extra ruimte opgeleverd. Verder zijn in het kader van het wegwerken van de achterstand in de toegankelijkheid van particuliere archieven plaatsingslijsten vervaardigd, wat vaak gelijk liep met de materiële verzorging van de stukken. In totaal werd, inclusief het verwerken van de nieuwe gegevens in MAIS-Flexis, door vier medewerkers aan dit traject gewerkt.

4 Dienstverlening

4.1 Inleiding

Studiezaal

In 2018 is geïnvesteerd in de apparatuur op onze studiezaal waarbij in 2019 de eerste verbeteringen qua dienstverlening merkbaar waren. Bezoekers kunnen documenten tot A2-formaat digitaliseren voor eigen gebruik. Ook kunnen sindsdien groot formaat bouwtekeningen (tot A0-formaat) gescand worden. Tegen het eind van het huidig verslagjaar werd de populariteit soms iets té groot. Dit kwam ook terug in de resultaten van de kwaliteitsmonitor 2019, een enquête over publieke dienstverlening in de archiefwereld (zie paragraaf 4.4).

Digitaal

Ten aanzien van dienstverlening blijft ons beleid primair gericht op online communicatie en digitale ontsluiting van de archieven en collecties. In paragraaf 4.6 worden naast de studiezaalcijfers ook de belangrijkste digitale cijfers weergegeven.

4.2 Nieuwe tarievenlijst

Conform procedure is aan het begin van het verslagjaar de nieuwe tarievenlijst 2019 vastgesteld en gepubliceerd. Vanwege vernieuwing van apparatuur is de lijst aangepast. Het blijft daarnaast mogelijk om gratis microfilms, microfiches of vensterponskaarten in te scannen met behulp van moderne scanapparatuur. In de loop van het verslagjaar is gebleken dat er ook een steeds grotere internationale vraag naar de diensten van het RHCL bestaat. Omwille van de dienstverlening richting deze klanten is besloten om de tarievenlijst ook naar het Engels te vertalen.

4.3 Nieuw bibliotheekstelsel

Het beheer van de bibliotheek van het RHCL is uitbesteed bij het SHCL. In het verslagjaar heeft omzetting naar een nieuw bibliotheekstelsel, Worldcat van OCLC, plaatsgevonden. Onze collectie werd daardoor ontsloten via de grootste bibliografische databank ter wereld. In dit systeem werken meer dan 72.000 bibliotheken uit meer dan 90 landen samen aan één gemeenschappelijke online catalogus. Een ander bijkomend voordeel is dat onze klanten online een boek of ander naslagwerk kunnen reserveren.

4.4 Kwaliteitsmonitor Dienstverlening

In het laatste kwartaal van 2019 nam het RHCL deel aan een enquête betreffende de kwaliteit van de dienstverlening, die landelijk wordt georganiseerd door de Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland (BRAIN) in samenwerking met de Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN). Uit de resultaten bleek dat onze bezoekers onze dienstverlening in 2019 gemiddeld met een 7,5 beoordeelden. Men bleek vooral erg te spreken over de kwaliteit en deskundigheid van de antwoorden door ons personeel op mondeling en schriftelijk gestelde vragen. Ook kwamen uit de enquête onder andere de volgende punten ter verbetering naar voren:

- Het vergroten van de herkenbaarheid van onze medewerkers in onze studiezaal.
- Het vergroten van de digitale ontsluiting van onze bronnen.
- Het verbeteren van de (dienstverlenende) functie van onze website.

4.5 Digitale dienstverlening

In totaal werden in het verslagjaar 1.188 schriftelijke vragen gesteld. Deze kwamen hoofdzakelijk rechtstreeks binnen via e-mail (info@rhcl.nl) of onze webformulieren, al kwamen er ook nog een aantal binnen per brief. Het ging hierbij om adviezen, korte onderzoekopdrachten en verzoeken om scans van archiefstukken. De vragen waren niet alleen afkomstig uit alle delen van Nederland, maar kwamen ook uit België, Duitsland, Luxemburg, Frankrijk, Zwitserland, Groot-Brittannië, Ierland, Hongarije, Denemarken, Israël, Canada en de Verenigde Staten.

4.6 Factsheet dienstverlening

	2019	2018	2017
Studiezaalbezoekers	1.878	1.534	1.732
Bezoeken	5.041	4.202	4.561
Aanvragen bibliotheek HCL			
Handmatig	621	742	800
Digitaal	947	n.v.t.	n.v.t.
Aanvragen archieven/collecties	11.077	11.275	11.813
Uitleningen aan archiefvormers			
Gemeente Eijsden-Margraten	65	46	40
Gemeente Valkenburg	19	22	18
Gemeente Maastricht	20	8	9
Provincie Limburg	16	8	18
Kamer van Koophandel Zuid	-	1	2
Rechtbank Maastricht	-	1	2
Brandweer Zuid Limburg	3	-	-
Bestellingen beeldmateriaal			
Bestellingen	134	83	117
Items	1.012	1.043	3.716
Website			
Bezoekers	36.663	40.863	42.594
Bezoeken	68.985	75.463	76.226
Bezochte pagina's	192.466	213.753	215.649
Bezochte pagina's per bezoek	2,79	2,83	2,83
Gem. bezoektijd (minuten)	00:02:48	00:02:49	00:02:56
Instagram			
Volgers	448	184	n.v.t.
Bereik populairste post	685	612	n.v.t.

Facebook

<i>Posts</i>	104	196	199
Bereikte personen	240.800	274.495	486.342
Gem. bereik per post	2.315	1.401	2.444
<i>Page Likes</i>	1.616	1.365	1.141

Archieven.nl

Bekeken archieftoegangen	381.835	500.036	1.200.318
Gebruikte zoekingen	419.257	605.150	622.778
Totaal bekeken pagina's	1.784.213	1.653.307	1.571.319

Beeldbank

Bezoeken	212.543	201.973	179.784
Bezochte pagina's	223.242	354.527	312.877
Bezochte pagina's per bezoek	1,1	1,8	1,7

WieWasWie.nl

Bezoekers	74.274	73.206	65.424
Bezoeken	272.622	267.583	269.976
Bezochte pagina's	3.437.052	3.396.860	3.026.725
Bezochte pagina's per bezoek	12,61	12,69	11,21
Gem. bezoektijd (minuten)	00:17:36	00:17:37	00:16:15

5 Publieksactiviteiten

5.1 Limburgse Oorlogsschatten

Tussen september 2019 en maart 2020 stond Limburg in het teken van de 75-jarige herdenking van oorlog en bevrijding. Om die reden hebben we het programma 'Limburgse Oorlogsschatten' in het leven geroepen. Achter dit programma schuilen drie projecten met een gezamenlijk doel: zoveel mogelijk Limburgse oorlogsschatten verzamelen, ontsluiten en beschikbaar maken voor het grote publiek. Hieronder worden deze projecten kort uiteengezet.

Digitale Onderzoeksgids

Het project '*Digitale Onderzoeksgids Limburgse Oorlogsbronnen*' is een initiatief van de Kring van Archivarissen Limburg (KVAL) en het RHCL. Dit project werd primair gestart om Limburgse openbare oorlogsbronnen die in Limburgse (gemeentelijke) archiefinstellingen te vinden zijn van de juiste beschrijvingen te voorzien. Het project heeft tot doel om (nieuw) onderzoek te faciliteren door een beter overzicht te bieden van aanwezige openbare archiefbronnen in Limburg.

Portal Oorlogsbronnen Limburg

Het tweede deelproject is '*Portal oorlogsbronnen Limburg*' (www.oorlogsbronnenlimburg.nl). Dit project is het resultaat van een samenwerking tussen RHCL en het nationale Netwerk Oorlogsbronnen en heeft als doel om alle relevante informatie uit archieven en andere instellingen over de Tweede Wereldoorlog in de provincie Limburg op één (digitale) plek bij elkaar te brengen.

Bevrijdingsalbum / Oorlogsschatten

Het RHCL participeert in het door externen opgezette project '*Bevrijdingsalbum Limburg*'. Bevrijdingsalbum Limburg wil zoveel mogelijk herinneringen aan WO2 en de bevrijding uit heel Limburg bij elkaar brengen en veilig stellen voor de toekomst. Het project gaat op zoek naar verhalen, foto's, film, dagboekantekeningen en objecten – eigenlijk alles wat met de oorlog en de bevrijding te maken heeft. Het gaat hierbij vooral om herinneringen die nu nog onbekend zijn, omdat ze in een privéverzameling, fotoalbum of schoenendoos liggen te wachten om gedeeld te worden met de buitenwereld. Al die herinneringen worden bij elkaar gebracht op de

website www.bevrijdingsalbumlimburg.nl en zullen uiteindelijk via het RHCL geborgd worden in het netwerk oorlogsbronnen. In 2019 heeft Bevrijdingsalbum / Oorlogsschatten vijf regionale sessies gekend:

- 14 september bij het RHCL in Maastricht
- 29 september bij De Domijnen in Sittard
- 27 oktober bij het Limburgs Museum in Venlo
- 9 november bij het Erfgoedcentrum in Weert
- 14 december bij De Vondst in Heerlen

Tijdens deze sessies konden bewaard gebleven foto's, films en documenten uit de Tweede Wereldoorlog naar de desbetreffende erfgoedinstellingen worden gebracht. Hier zat telkens een speciaal panel van experts klaar om het materiaal desgewenst van context te voorzien. Het materiaal kon daarnaast zowel fysiek als digitaal geschonken worden, zodat het voor het nageslacht wordt veiliggesteld.

September 1944: Amerikaanse soldaten passeren de overweg op de Akerstraat in Maastricht

5.2 HistoBistro

In 2019 hebben Centre Céramique, de Universiteitsbibliotheek van Maastricht University en het RHCL – drie instellingen die reeds jaren samenwerken – besloten een nieuwe weg in te slaan om vergroting van het publieksbereik te realiseren via toegankelijke sessies. In een later stadium heeft het LGOG zich ook hierbij aangesloten.

Een aantal jongere medewerkers van de samenwerkende organisaties werd gevraagd om vrijuit te brainstormen over een nieuw publiekproject waarin de collecties van de samenwerkende organisaties centraal zouden komen te staan. Hieruit is het concept HistoBistro voortgevloeid. Het idee achter de HistoBistro is om aan de hand van de historische keukens onze collecties voor het voetlicht te brengen en belangstelling voor geschiedenis en historische bronnen te stimuleren. Alle samenwerkingspartners beschikken binnen hun collecties over relevant materiaal en eten is een onderwerp dat een breed publiek aanspreekt.

Hoewel het aanvankelijk de bedoeling was om vanaf 2020 met de HistoBistro naar buiten te treden, verliepen de voorbereidingen dusdanig dat in 2019 bij wijze van *pilot* aansluiting werd gezocht met het PAS-festival van de Universiteit Maastricht. Dit cultureel festival vindt ieder jaar plaats in september aan het begin van het academisch jaar. Op de vrijdag van PAS-festival werd een aantal lezingen en workshops en een tentoonstelling georganiseerd. Daarnaast werd Café Sjiek bereid gevonden enkele historische hapjes te serveren.

De HistoBistro tijdens PAS-festival

5.3 De Limburgse Verhalensite

In 2019 is de Limburgse Verhalensite online gegaan. Dit is een project dat het RHCL samen met het Limburgs Museum en het LGOG voor de Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL) heeft opgepakt. Deze site is voorlopig nog onderdeel van de website van het Limburgs Museum, maar het is de bedoeling dat de verhalen worden geïncorporeerd in een nog nader uit te werken project. Op dit moment staan er 25 verhalen op de website, die allemaal focussen op meer of minder bekende Limburgers. Doordat ieder verhaal rondom één persoon is geschreven, is het voor de lezer makkelijker om zich in te leven in de periode waarin de persoon leefde.

5.4 Andere hoogtepunten van 2019

MABP – Erotica

In 2019 heeft een gezamenlijke publiekspresentatie van het Centre Céramique, de Universiteitsbibliotheek en RHCL tijdens de Maastricht Antiquarian Book & Print fair (MABP) plaatsgevonden. Het thema van de MABP was dit jaar erotica en vergde een zoektocht naar materiaal in onze collectie. Zo kwamen we onder andere uit bij 'Gezicht op de Maas en Maastricht vanuit het noorden' van Philippe van Gulpen. Dit werk stamt uit de jaren '40 van de negentiende eeuw en toont - naast dat wat de titel al verklapt - twee naakte personen. Dit schilderij is overigens ook online te zien via onze Beeldbank.

Historisch Café - "Ondergronds"

Op dinsdag 30 april 2019 werd het auditorium van het RHCL omgetoverd tot Historisch Café. Het Historisch Café is een initiatief van de Stichting Jonge Historici en is in het verslagjaar in iedere provincie georganiseerd. Het thema van de Limburgse editie was: "Ondergronds". Onder het genot van een biertje van Brouwerij Kompel kon er worden geluisterd naar een drietal lezingen die werden afgewisseld met muziek van Henk Steijvers van Carboon.

De Tweede Wereldoorlog in 100 foto's

Het RHCL en het Limburgs Museum waren kartrekker van het landelijke NIOD-project 'De Tweede Wereldoorlog in 100 foto's'. Er werd via publieke oproepen gezocht in Limburg naar dé 50 foto's die symbool staan voor de Tweede Wereldoorlog in Limburg. Van deze 50 foto's werden er vervolgens 25 samengevoegd met de inzendingen uit alle provincies om hieruit 100 foto's te selecteren die de Tweede Wereldoorlog in Nederland het best verbeelden.

Op 14 november 2019 werd het startschot gegeven door gouverneur Theo Bovens, die bij het RHCL één van de foto's heeft uitgekozen die volgens hem bij de selectie van 50 foto's uit Limburg dient te horen. Op deze foto zijn (v.l.n.r.) de Amerikaanse generaal Bradley, de Britse Luchtmachtcommandant Tedder, de Amerikaanse generaal (en latere president) Eisenhower, de Britse Veldmaarschalk Montgomery en de Amerikaanse generaal Simpson te zien. Op 7 december 1944 waren zij in Maastricht voor een topconferentie. Deze vond plaats in het voormalige Veldeke-college.

Gouverneur Bovens en 'zijn' foto

5.5 Educatie

Op het gebied van educatie hebben we ook in 2019 weer gewerkt aan verbetering van digitale toepassingen, zoals 'Wat Staat Daer?'. Daarnaast hebben we in 2019 een pilot gedraaid met 'Spacetime Layers'. Uiteraard zijn in 2019 ook tal van algemene rondleidingen voor groepen uitgevoerd, waarin we uitleg geven over het gebouw en zijn geschiedenis, maar vooral ook over de maatschappelijke functie van een archief en het werk dat daarbij hoort.

Wat Staat Daer?

Het project 'Wat Staat Daer?' (WSD), is een online oefentool voor het lezen van oude handschriften. In 2019 heeft het RHCL door de inzet van een presentatiemedewerker een significante bijdrage geleverd in de doorontwikkeling van dit project. Deze medewerker heeft in het verslagjaar weer oefenteksten en woorddoefeningen uit de Limburgse archieven toegevoegd. Ook verzorgt het RHCL in samenwerking met het Noord-Hollands Archief een nieuwsbrief rondom WSD en paleografie in het algemeen. Via het RHCL is het Rijksarchief Hasselt (B) ook in contact gekomen met het WSD-project. Aan het eind van 2019 is een traject ingezet om in het voorjaar van 2020 een Nationale Paleografiewedstrijd te organiseren.

Spacetime Layers

Spacetime Layers is een platform waarop organisaties een eigen interactieve kaart kunnen maken. Hierbij beheert de organisatie een eigen kanaal, in dit geval een layer of kaartlaag. In 2019 werd vanuit het RHCL contact gelegd met de bedenkers van dit platform en is als proef een layer aangemaakt. Deze layer betreft een speurtocht door Maastricht, waarbij vragen dienen te worden beantwoord. Na beantwoording verschijnt de volgende stap in de speurtocht in de vorm van een GPS-locatie. De volgende vraag komt dan beschikbaar wanneer je je op die specifieke locatie bevindt. Deze speurtocht start voor de ingang van het RHCL aan de Sint Pieterstraat.

Rondleidingen

In 2019 zijn rondleidingen gegeven aan onder andere de Stichting Historische Bron van Brunsham, studenten van het United World College Maastricht, (internationale) studenten in het kader van Meet Maastricht en een delegatie van Chinese papierconservatoren uit Nanjing die werden vergezeld door stagiaires van de Stichting Restauratie Atelier Limburg (SRAL). Tevens ontving de directeur groepen uit binnen- en buitenland uit de professionele archief- en wetenschapsector voor bezoeken en rondleidingen bij het RHCL.

Daarnaast is, in samenwerking met het SHCL, een 'Archives Workshop' verzorgd voor studenten van de Universiteit Maastricht, waarbij dieper is ingegaan op de rol en maatschappelijke functie van archieven en hoe zij als student hiervan gebruik kunnen maken.

5.6 Medewerking aan publieksactiviteiten van derden

Expositie Maastricht Photo Festival

Van vrijdag 20 t/m zondag 29 september 2019 heeft het Maastricht Photo Festival (MPF) plaatsgevonden. Hiervoor zijn exposities ingericht op 26 locaties in Maastricht, waaronder het RHCL. De expo bij het RHCL was opgebouwd rondom de bekende DSM-kalenders, waarvan de originelen tot onze collecties behoren. Deze kwaliteitskalenders geven een tijdsbeeld van de aspecten van het Limburgse erfgoed, waaronder bouwkunde, kunst en natuur. De kalenders van DSM zijn meermaals in de prijzen gevallen bij internationale kalenderwedstrijden. Als kers op de taart gaf de Maastrichtse fotograaf Jos Nelissen op 27 september 2019 een rondleiding door de expo, die ook zijn materiaal bevatte.

Familiegeschiedenis in de Buurt

Op zaterdag 23 november 2019 verzorgde het CBG | Centrum voor Familiegeschiedenis een middagvullend programma bij het RHCL waarin bezoekers werden meegenomen in de wereld van stamboomonderzoek en regionale geschiedenis. De bezoekers konden onder andere genieten van lezingen, workshops en depotrondleidingen.

Expositie Metamorfoze

In de zomer van 2019 was de reizende tentoonstelling '20 jaar Metamorfoze' bij ons te bezichtigen. Metamorfoze is het nationale programma voor het behoud van papieren erfgoed (behoud door digitalisering), dat wordt gefinancierd door het Ministerie van OCW. De tentoonstelling toont de kwetsbaarheid van het papieren erfgoed, het proces van digitalisering en biedt tevens de mogelijkheid om digitaal door de projectresultaten te zoeken. Dit laatste is dan ook het hoofddoel van Metamorfoze: ervoor zorgen dat kwetsbare archiefstukken veilig in het depot kunnen blijven liggen terwijl zij evengoed geraadpleegd kunnen worden.

In 2019 werd groen licht gegeven voor de digitalisering van een belangrijk RHCL-archief: de muziekcollectie van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Maastricht. Om die reden is de Metamorfoze-tentoonstelling tijdelijk uitgebreid met stukken uit deze muziekcollectie. De uitgestalde stukken lieten door hun schades of historische waarde zien waarom het belangrijk is dat ze worden digitaliseerd.

Tentoonstelling '20 jaar Metamorfoze'

6 Erfgoedpartners

6.1 Inleiding

Het RHCL werkt nauw samen met partners in Maastricht, de Provincie en (ver) daarbuiten. In dit hoofdstuk een aantal belangrijke samenwerkingsverbanden en projecten uit 2019. De directeur, Lita Wiggers, vertegenwoordigt het RHCL naar externe relaties in binnen- en buitenland.

6.2 CREARCH

Binnen het Europese project CREARCH (een samentrekking van **C**reative **E**uropean **A**rchives) werkt het RHCL samen met de Universiteit van de Peloponnesos (Griekenland), ICARUS Kroatië en de Fondazione Banco di Napoli (Italië). Het doel is het vinden van nieuwe gebruikersgroepen voor onze archieven en daarbij van elkaars strategieën te leren.

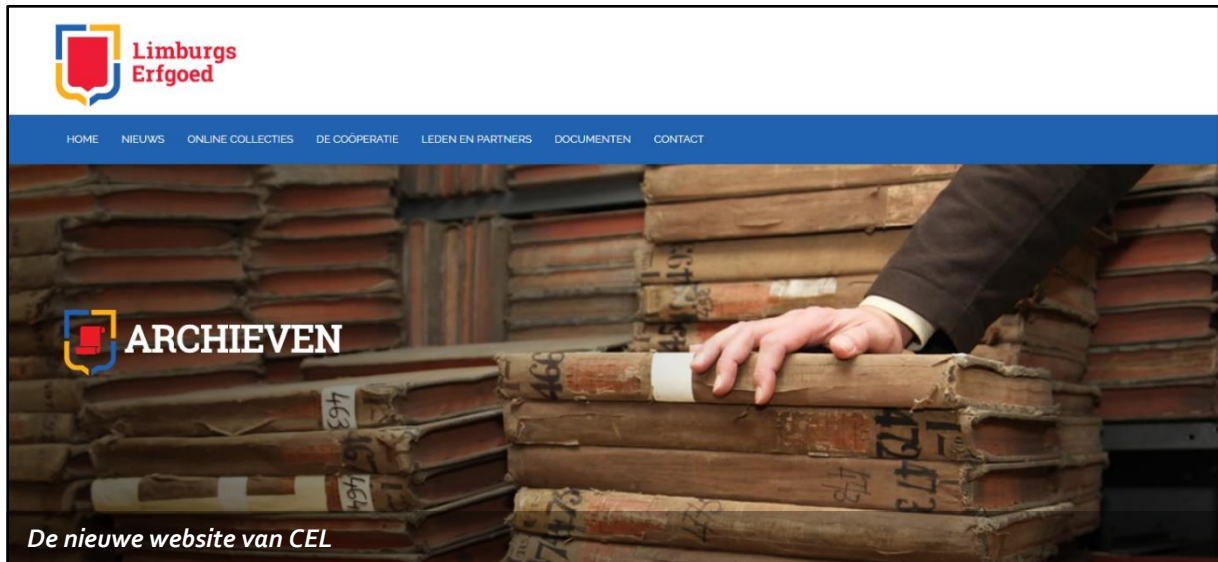
In het kader van CREARCH werd bij het RHCL een interne training-workshop gestart onder leiding van provinciale ondersteuningsinstelling Cubiss. Het doel van de training-workshop is gericht op het ontwikkelen van een cursus om de 'publieksawareness' bij archiefmedewerkers te vergroten en hen van kennis en instrumenten te voorzien om succesvolle publieksprojecten te ontplooiën. Ook medewerkers van Erfgoedcentrum De Domijnen uit Sittard, Historisch Goud uit Heerlen en het SHCL namen deel aan de door RHCL georganiseerde training-workshop. In februari 2019 werd de workshopreeks succesvol afgesloten. Het resultaat was een cursusboekje dat in het najaar in het Engels werd vertaald en gedeeld met de internationale partners in ons project. Hun reacties op dit cursusboekje waren positief.

De aftrap van CREARCH in Napels

6.3 Coöperatie Erfgoed Limburg

De Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL) richt zich op Limburgse erfgoedorganisaties en breed publieksbereik via gecoördineerde acties en projecten. Op vrijdag 25 januari 2019 vond bij het RHCL de feestelijke (officiële) startbijeenkomst van de CEL plaats. Het RHCL ondersteunt de CEL op brede wijze door inzet van personeel en medewerking te verlenen aan de uitwerking van projecten. Ook werkt het RHCL samen met de CEL bij de uitvoering van programma's en is de directeur van het RHCL adviseur van het bestuur van de CEL.

6.4 Erfgoed Beweegt

Erfgoed Beweegt is een samenwerkingsverband van erfgoedorganisaties in Maastricht, waarbij de samenwerkingspartners elkaar bijstaan bij het organiseren van evenementen en projecten en de activiteiten van de partners onder de aandacht brengen bij elkaars publiek. In Erfgoed Beweegt werkt het RHCL samen met Stichting Maastricht Vestingstad, Stichting Schatkamer van St. Servaas, Stichting Science and Industry, Stichting Maastrichtse Componisten, Stichting Meet Maastricht en Centre Céramique (Zicht op Maastricht).

6.5 Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap

Het RHCL werkt nauw samen met het Koninklijk LGOG. We beheren de collectie prenten en tekeningen van het LGOG in onze Historisch Topografische Atlas en werken mee aan het presenteren van collectie-items in de LGOG-nieuwsbrief. Vanuit het RHCL neemt de chartermeester deel aan de Commissie Bronpublicaties. De directeur neemt deel aan de Commissie Landschapsgeschiedenis van het LGOG en is voorzitter van de Kring Maastricht.

6.6 Vrienden van het RHCL

De Stichting Vrienden van het RHCL organiseerde op zaterdag 16 maart 2019 de 34^e Jaardag voor de Vrienden. In het kader van de opmaat naar het 75-jarig jubileum van de bevrijding in Limburg vonden lezingen plaats die aan dit thema refereerden.

De Magnolia op de binnenplaats van het RHCL afgelopen zomer

7 Financiën

7.1 Algemeen

7.1.1 Voorwoord

Het verslagjaar 2019 werd afgesloten met een positief exploitatiesaldo vóór bestemming ad € 82.032 tegenover een positief exploitatiesaldo vóór bestemming ad € 116.270 wat betreft het voorgaande verslagjaar 2018, aldus een afname van het exploitatiesaldo 2019 t.o.v. 2018, vóór bestemming, van € 34.238.

Voor een op hoofdlijnen verhelderend beeld en inzicht waar het betreft de vergelijking tussen de exploitatie 2019 en 2018 volgt onderstaande globale analyse.

De totale baten 2019 zijn t.o.v. 2018 afgenomen met rond € 561.000 tot rond € 4.892.000, terwijl de totale lasten 2019 t.o.v. 2018 zijn afgenomen met rond € 527.000 tot rond € 4.810.000, per saldo resulterend in een afname van het exploitatiesaldo 2019 t.o.v. 2018 met rond € 34.000.

De bijzondere resultaten alsmede de rechtstreeks met elkaar verband houdende, d.w.z. ten opzichte van elkaar complementaire en elkaar compenserende toe- en afnamen van baten en lasten buiten beschouwing latend, beperkt zich de vergelijking / analyse van het exploitatiesaldo 2019 ten opzichte van het exploitatiesaldo 2018, een afname van € 34.000, globaal en in essentie tot onderstaande posten, overigens opgedeeld in enerzijds voordelige en anderzijds nadelige effecten 2019 t.o.v. 2018.

Voordelige effecten exploitatie 2019 t.o.v. 2018

Hogere algemene baten, vnl. hogere rijksbijdrage (incl. incidentele rijksbijdragen), hogere vergoeding Provincie Limburg, hogere gemeente bijdrage en bijdrage SHCL	64.000
Hogere directe baten, vnl. hogere publieksinkomsten/reguliere inkomsten, hogere opbrengsten depotverhuur en detachering personeel	28.000
Hogere overige baten betreft hogere vrijval voorzieningen	12.000
Lagere personele lasten betreft lagere overige personeelslasten m.b.t. scholing, coaching, inhuur P&O-diensten en kosten salarisadministratie	34.000
Lagere directe materiële lasten betreft per saldo lagere kosten primaire processen	5.000
Lagere huisvestingslasten betreft lagere huur gebouwen t.g.v. stelselwijziging	556.000
Lagere organisatie- en overheadkosten, vnl. lagere overige organisatiekosten	19.000
Lagere kapitaalslasten, vnl. lagere rentekosten	1.000
Lagere overige lasten betreft per saldo lagere dotaties aan voorzieningen	325.000
Totaal	1.044.000

Nadelige effecten exploitatie 2019 t.o.v. 2018

Lagere algemene baten betreft huurbijdrage als gevolg van stelselwijziging	635.000
Lagere directe baten betreft lagere opbrengsten zakelijke dienstverlening en leveringen	30.000
Hogere personele lasten betreft hogere kosten m.b.t. zowel eigen als inleen personeel	108.000
Hogere huisvestingslasten betreft hogere kosten technisch beheer en jaarlijks onderhoud gebouwen t.g.v. stelselwijziging en diverse hogere exploitatielasten gebouwen	305.000
Totaal	1.078.000

Per saldo nadelig effect exploitatie 2019 t.o.v. 2018**34.000**

Voor een meer gedetailleerde vergelijking / analyse van het verschil tussen het positief exploitatiesaldo 2019 t.o.v. het positief exploitatiesaldo 2018 wordt verwezen naar de specificaties exploitatierekening (7.5) en de toelichting op de exploitatierekening (7.6).

De balans (7.2), de toelichting op de balans (7.3), gevolgd door ratio's / kengetallen (7.9), geven een beeld van de vermogenspositie en financiële gezondheid.

In de exploitatierekening (7.4), de specificaties exploitatierekening (7.5) en de toelichting op de exploitatierekening (7.6) waarop deze cijfers zijn gebaseerd, wordt de feitelijke verantwoording over 2019 gegeven voor wat betreft de samenstelling en opbouw van het exploitatiesaldo, terwijl de kasstroom (7.7) de ontwikkeling in de liquiditeitspositie laat zien. Ten slotte worden in het overzicht afschrijvingen (7.8) de in de balans opgenomen materiële vaste activa toegelicht.

Aan het bestuur wordt voorgesteld het positief exploitatiesaldo 2019 ad € 82.032 te bestemmen als volgt:

- toe te voegen aan de bestemmingsreserve incidentele bijdragen DTR-gelden € 72.000;
- toe te voegen aan de overige reserves € 10.032.

De balans ultimo 2019, de exploitatierekening 2019 en de vergelijkende cijfers over het voorafgaande verslagjaar 2018 zijn opgesteld na verwerking van vorenstaand voorstel resultaatbestemming.

Alle in de jaarcijfers opgenomen bedragen luiden in Euro's.

7.1.2 Waarderingsgrondslagen**Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening**

De waardering van de activa en passiva en bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde c.q. verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met noodzakelijk geachte waarderingscorrecties wegens incourantheid.

Vorderingen

De onder de vorderingen opgenomen vorderingen op debiteuren worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met noodzakelijk geachte waarderingscorrecties op grond van ingeschatte risico's van oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit bestemmingsreserves, overige reserves en bestemmingsfondsen.

Van bestemmingsfondsen die niet (langer) met juridisch onontkoombare verplichtingen zijn belast, komt het (restant)saldo rechtstreeks ten gunste van de overige reserves in het jaar waarin het doel van het bestemmingsfonds vervalt dan wel is bereikt.

Van bestemmingsreserves die niet (langer) met juridisch onontkoombare verplichtingen zijn belast, komt het (restant)saldo rechtstreeks ten gunste van de overige reserves in het jaar waarin het doel van de bestemmingreserve vervalt dan wel is bereikt, evenwel na een daartoe genomen bestuursbesluit.

Voorzieningen

De onder voorzieningen opgenomen egalisatierekening afkoop huurverplichtingen wordt gewaardeerd op de ontvangen afkoopsom, verminderd met de jaarlijkse vrijval ten gunste van de exploitatierekening ter grootte van het complementaire jaarlijkse bedrag afschrijvingskosten huurdersinvesteringen.

De onder voorzieningen opgenomen egalisatierekening aanpassing huurvergoeding wordt gewaardeerd op het ontvangen bedrag wegens lagere kosten verbouwing brandveiligheid, verminderd met de jaarlijkse vrijval ten gunste van de exploitatierekening ter grootte van het complementaire jaarlijkse bedrag hogere huurvergoeding.

Overige voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum.

Waarderingsgrondslagen resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Onder baten worden verstaan de baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hierboven vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

7.2 Balans

31-12-2019

31-12-2018

ACTIVA**VASTE ACTIVA**

Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	0	0
Inventarissen en inrichting	111.138	87.119
Huurdersinvesteringen	165.383	212.637
Financiële vaste activa	0	0
Subtotaal vaste activa	276.521	299.756

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden		
Overige voorraden	7.710	8.595
Vorderingen		
Debiteuren	156.037	230.268
Vooruitbetaalde kosten	14.548	16.597
Overige vorderingen	64.862	51.710
Liquide middelen		
Bankrekeningen	3.806.864	1.746.083
Kasgeld	1.247	1.087
Subtotaal vlottende activa	4.051.268	2.054.340

TOTAAL ACTIVA**4.327.789****2.354.096**

PASSIVA**EIGEN VERMOGEN****Besteedbaar vermogen**

Bestemmingsreserves	407.727	335.727
Overige reserves	633.349	595.360
Bestemmingsfondsen	45.270	26.381

Vastgelegd vermogen

	0	0

Subtotaal eigen vermogen

	1.086.346	957.468

VOORZIENINGEN

Egalisatierekening afkoop huurverplichtingen	165.383	212.637
Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding	34.363	38.181
Egalisatierekening groot onderhoud gebouwen	1.821.325	0
Voorziening WW-verplichtingen	270.401	269.501
Voorziening transitie HCL	215.000	115.000
Voorziening kosten fusietraject	0	24.217
Voorziening calamiteitenfonds	0	15.000
Voorziening groot onderhoud gebouwen	0	0
Voorziening meerjaren onderhoud- en instandhoudingsplan	0	0

Subtotaal voorzieningen

	2.506.472	674.536

SCHULDEN OP LANGE TERMIJN

Lening o/g BNG	150.000	200.000

Subtotaal schulden op lange termijn

	150.000	200.000

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

Lening o/g BNG aflossingsverplichting komend boekjaar	50.000	50.000
Crediteuren	327.530	299.720
Reserveringen	90.225	74.046
Nog te betalen kosten	117.216	98.326

Subtotaal schulden op korte termijn

	584.971	522.092

TOTAAL PASSIVA

	4.327.789	2.354.096

ACTIVA**VASTE ACTIVA****Materiële vaste activa**

De boekwaarde muteerde als volgt:

Aanschafwaarde begin boekjaar	4.096.302	4.067.697
Bij: investeringen boekjaar	54.452	28.605
Af: desinvesteringen boekjaar	1.329	0
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	4.149.425	4.096.302
Afschrijvingen begin boekjaar	3.796.546	3.718.881
Bij: afschrijvingen boekjaar	77.687	77.665
Af: afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	1.329	0
Afschrijvingen ultimo boekjaar	3.872.904	3.796.546
Boekwaarde ultimo boekjaar	276.521	299.756

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden	7.710	8.595

Dit betreft de ultimo boekjaar aanwezige voorraden uitgebrachte inventarissen, boeken, Cd's, Dvd's, alsmede drukwerk en onderhoudsmateriaal gebouwen.

Vorderingen

<i>Debiteuren</i>	156.037	230.268

Dit betreft de ultimo boekjaar openstaande vorderingen op debiteuren volgens de uit de financiële administratie opgemaakte saldijst, verminderd met noodzakelijk geachte waarderingcorrecties op grond van ingeschatte risico's van oninbaarheid.

Vooruitbetaalde kosten

Personele lasten	0	623
Directe materiële lasten	1.845	1.578
Huisvestingslasten	432	19
Organisatie- en overheadkosten	12.271	14.377
	14.548	16.597

Overige vorderingen

BTW-compensatiefonds	49.000	49.000
Doorberekening personeelslasten	13.152	0
Zakelijke dienstverlening en leveringen	2.701	2.700
Rentebaten	9	10
	64.862	51.710

Liquide middelen*Bankrekeningen*

Rabobank rekening-courant	6.953	8.069
Rabobank BedrijfsSpaarRekening	346.255	275.245
BNG paraplurekening Schatkistbankieren	3.453.525	1.462.525
BNG betaalrekening Schatkistbankieren	131	244
	3.806.864	1.746.083

PASSIVA**EIGEN VERMOGEN****Bestemmingsreserves***Specificatie verloop boekjaar*

Stand begin boekjaar	335.727	245.398
Bij: toevoegingen boekjaar:		
- specifiek i.v.m. incidentele rijksbijdragen DTR-gelden:		
- toevoeging uit bestemming voordelig exploitatie-saldo boekjaar	72.000	90.329
- toevoeging t.l.v. overige reserves	0	0
- specifiek i.v.m. legaat	0	0
Af: bestedingen boekjaar	0	0
Stand ultimo boekjaar	407.727	335.727

Specificatie samenstelling ultimo boekjaar

- incidentele rijksbijdragen DTR-gelden	392.727	320.727
- legaat	15.000	15.000
Stand ultimo boekjaar	407.727	335.727

Overige reserves*Specificatie verloop boekjaar*

Stand begin boekjaar	595.360	569.419
Bij: - toevoeging uit bestemming voordelig exploitatiesaldo boekjaar	10.032	25.941
- toevoeging uit vrijval batig saldo bestemmingsfonds(en)	27.957	0
Af: onttrekking t.g.v. bestemmingsreserves	0	0
Stand ultimo boekjaar	633.349	595.360

Bestemmingsfondsen*Specificatie verloop boekjaar*

Stand begin boekjaar	26.381	6.772
Bij: toevoegingen boekjaar	49.266	31.052
Af: - bestedingen boekjaar	2.420	11.443
- vrijval batig saldo t.g.v. overige reserves	27.957	0
Stand ultimo boekjaar	45.270	26.381

Specificatie samenstelling ultimo boekjaar

Projecten Metamorfoze:		
- 'Limburgse kapittelarchieven (1294-1802)'	0	26.381
- 'Muziekbibliotheek OLV-Maastricht (1693-1868)'	42.770	0
Restauratie register	2.500	0
Stand ultimo boekjaar	45.270	26.381

VOORZIENINGEN**Egalisatierekening afkoop huurverplichtingen**

De egalisatierekening afkoop huurverplichtingen houdt verband met de door RHCL ten behoeve van de inhuizing SHCL, ingaande 1 juli 2008, in 2007 en 2008 gepleegde huurdersinvesteringen tot een totaalbedrag ad € 708.816, welk bedrag aan huurdersinvesteringen volledig en rechtstreeks werd gefinancierd uit een hiervoor van SHCL ontvangen bijdrage. Deze bijdrage werd opgenomen in de balans onder het hoofd Egalisatierekening afkoop huurverplichtingen en valt jaarlijks in termijnen vrij ten gunste van de exploitatie met termijnbedragen ter grootte van de jaarlijkse afschrijvingskosten huurdersinvesteringen, zodat de jaarlijkse afschrijvingskosten huurdersinvesteringen worden geneutraliseerd.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	212.637	259.891
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	47.254	47.254
Stand ultimo boekjaar	165.383	212.637

Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding

Dit betreft een van Rijksvastgoedbedrijf (RVG) in 2016 ontvangen restitutie ad € 56.000 vanwege lagere kosten verbouwing brandveiligheid dan oorspronkelijk geraamd. Voor het bedrag van de oorspronkelijke raming van deze verbouwingkosten werd met RVG een hogere gebruiksvergoeding gebouwen overeengekomen voor de periode 1 mei 2014 tot en met 31 december 2028. Vanwege de in 2016 ontvangen restitutie ad € 56.000 is de met RVG overeengekomen hogere gebruiksvergoeding tot een te hoog bedrag vastgesteld, zodat voor het bedrag van de ontvangen restitutie ad € 56.000 een egalisatierekening is gevormd waaruit jaarlijks een bedrag vrijvalt ten gunste van de exploitatierekening gedurende de periode tot en met 31 december 2028, waarmee jaarlijks de te hoge aanpassing gebruiksvergoeding gebouwen wordt gecompenseerd.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	38.181	42.000
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	0
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	3.818	3.819
Stand ultimo boekjaar	34.363	38.181

Egalisatierekening groot onderhoud gebouwen

Per 1 januari 2019 heeft er op het gebied van gebouwenonderhoud een stelselwijziging plaatsgevonden, waardoor het RHCL sinds die datum verantwoordelijk is voor het gehele onderhoud van de door haar van het Rijksvastgoedbedrijf (RVG) gehuurde gebouwen.

Benevens een in 2019 ontvangen incidentele bijdrage ad € 878.900 ten behoeve van nog uit te voeren onderhoud per de ingangsdatum van de stelselwijziging 1 januari 2019 volgens een nulmeting, komt aan RHCL ingaande 1 januari 2019 jaarlijks een bijdrage voor beheer en onderhoud huisvesting Rijkspand toe, welke middelen worden gedoteerd aan de egalisatierekening groot onderhoud gebouwen, waaruit desbetreffende kosten van beheer en onderhoud huisvesting Rijkspand worden bestreden. De kosten van beheer en onderhoud huisvesting Rijkspand bestaan, naast materiële lasten (uitgaven), uit personele lasten (uitgaven) met betrekking tot eigen personeel en wel een drietal medewerkers welke voor gemiddeld 50% belast zijn met beheer- en onderhoudstaken huisvesting Rijkspand.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	0	0
Bij: ontvangen bijdragen boekjaar:		
- incidentele bijdrage (u.h.v. nulmeting)	878.900	0
- jaarbijdrage	1.310.280	0
Af: kosten beheer en onderhoud boekjaar:		
- materiële lasten	317.855	0
- personele lasten	50.000	0
Stand ultimo boekjaar	1.821.325	0

Voorziening WW-verplichtingen

De voorziening WW-verplichtingen houdt verband met de financiële risico's ter zake wachtgeld- of WW-verplichtingen in gevallen van onvrijwillige beëindiging van dienstverbanden van werknemers, welke financiële risico's door RHCL worden gedragen als gevolg van en sedert de verzelfstandiging (Gemeenschappelijke Regeling ingaande 2005).

Opbouw van de voorziening geschiedt sedert 2005 en wel middels jaarlijkse dotaties gebaseerd op een hiervoor gebruikelijk landelijk gemiddeld premiepercentage. De opbouw is voornamelijk gemaximeerd tot een totaal van 5 jaardotaties.

Hoewel met ingang van 1 januari 2018 de maximale WW-uitkering ten laste van werkgever (was 38 maanden) werd teruggebracht tot de eerste 24 maanden en de laatste 14 maanden ten laste van werknemer komen, vormt dit geen aanleiding de opbouw voorziening WW-verplichtingen te wijzigen, aangezien de opbouw van oorsprong reeds een maximum werd verbonden van 5 jaardotaties.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	269.501	271.596
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	900	0
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	0	2.095
Stand ultimo boekjaar	270.401	269.501

Voorziening transitie HCL (voorheen: voorziening herstructurering / reorganisatie)

De afgelopen jaren kende het RHCL de 'voorziening herstructurering/reorganisatie'. Deze voorziening is in 2009 gevormd voor te verwachten herstructureringskosten als gevolg van het beoogde samengaan met het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL). In 2019 is duidelijk geworden dat de Provincie Limburg niet zal toetreden tot de GR RHCL en als gevolg daarvan de integratie met het SHCL niet zal plaatsvinden. Wel zal per 1 januari 2020 de gemeente Heerlen toetreden tot de GR en in het kader daarvan haar huidige archieftaak, zoals tot nu toe uitgevoerd door Rijkshet, onderbrengen in het RHCL, dat vanaf die datum verder gaat als Historisch Centrum Limburg (HCL).

Nu duidelijk is dat de Provincie niet toetreedt en het samengaan met het SHCL daarmee van de baan is, terwijl daarentegen RHCL met de toetreding van Heerlen tot de GR een tweede archiefbewaarplaats en circa twaalf medewerkers erbij krijgt, is duidelijk dat in de herstructurering/reorganisatie van het RHCL ook de integratie vanwege deze toetreding dient te worden betrokken. Het is daarom dat de 'voorziening herstructurering/reorganisatie' is hernoemd in 'voorziening transitie HCL', welke 'voorziening transitie HCL' betrekking heeft op (uitgestelde) te verwachten herstructureringskosten van het RHCL mede omvattend de integratie van Rijkshet binnen het HCL. Voor dat laatste is een periode van 3 jaar uitgetrokken.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	115.000	131.000
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	100.000	0
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	0	16.000
Stand ultimo boekjaar	215.000	115.000

Voorziening kosten fusietraject

Dit betreft een ingaande ultimo 2011 getroffen voorziening voor noodzakelijk te maken juridische, financiële en overige (advies-)kosten betreffende onderzoek en begeleiding fusietraject RHCL-SHCL. Aangezien de Provincie in 2019 heeft besloten niet toe te treden tot de GR RHCL en daarmee de fusie RHCL-SHCL geen doorgang zal vinden is het saldo van de 'voorziening kosten fusietraject' vrijgevallen ten gunste van de exploitatie boekjaar 2019.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	24.217	30.648
Af: - bestedingen boekjaar	3.755	6.431
- vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	20.462	0
Stand ultimo boekjaar	0	24.217

Voorziening calamiteitenfonds

	0	15.000

Dit betreft een ultimo 2004 getroffen en sedertdien overigens ongewijzigde voorziening ter zake van financiële risico's van eventuele calamiteiten in brede zin. Deze voorziening is in 2019 opgeheven, het saldo van deze voorziening is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie boekjaar 2019.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

In 2018 is door het Ministerie van OCW met betrokken RHC's overeengekomen het nieuwe Rijkshuisvestingsstelsel, waarbij RHC's het beheer en onderhoud van de bij RHC's in gebruik zijnde Rijkspanden zelf ter hand nemen en bekostigen uit daarvoor aan RHC's ter beschikking komende middelen uit huurverlaging, eerst te doen ingaan per 1 januari 2019 in plaats van 1 januari 2013.

In verband hiermee zijn de door RHCL in het kader van voornoemd nieuw Rijkshuisvestingsstelsel (stelselwijziging) ontvangen middelen voor de jaren 2013 (de eerder beoogde ingangsdatum) tot en met 2018, totaal € 7.030.975, welke middelen door RHCL werden gedoteerd aan de voorziening groot onderhoud gebouwen, in 2018 van RHCL teruggevorderd en in 2018 door RHCL terugbetaald.

Benevens een in 2019 te ontvangen incidentele bijdrage ad € 878.900 ten behoeve van nog uit te voeren onderhoud per de ingangsdatum van de stelselwijziging 1 januari 2019 volgens een nulmeting, zal aan RHCL ingaande 1 januari 2019 jaarlijks een bijdrage voor beheer en onderhoud huisvesting Rijkspand toekomen, welke middelen vanaf 2019 zullen worden gedoteerd aan een egalisatierekening groot onderhoud gebouwen, waaruit de kosten van beheer en onderhoud huisvesting Rijkspand zullen worden bestreden.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	0	5.662.965
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	1.368.010
Af: terugbetaling gelden nieuw Rijkshuisvestingsstelsel (stelselwijziging) 2013 t/m 2018	0	7.030.975
Stand ultimo boekjaar	0	0

Voorziening meerjaren onderhoud- en instandhoudingsplan

Dit betreft een ingaande ultimo 2016 getroffen voorziening voor nog te maken kosten voor wat betreft het opstellen van een meerjaren onderhoud- en instandhoudingsplan gebouwen, ter zake waarvan in 2016 een incidentele rijksbijdrage is toegekend.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	0	13.932
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	0
Af: - bestedingen boekjaar	0	5.990
- vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	0	7.942
Stand ultimo boekjaar	0	0

SCHULDEN OP LANGE TERMIJN**Lening o/g BNG**

Dit betreft een op 3 juni 2013 met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) overeengekomen geldlening, oorspronkelijk groot € 500.000, met een looptijd van 10 jaar. Omtrent aflossing en rente werd overeengekomen als volgt:

- aflossing: lineair in 10 jaarlijkse termijnen van € 50.000, voor het eerst per 3 juni 2014;
- rente : 2,20% per jaar vast gedurende de gehele looptijd, jaarlijks te voldoen, voor het eerst per 3 juni 2014.

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	250.000	300.000
Af: aflossing boekjaar	50.000	50.000
Stand ultimo boekjaar	200.000	250.000
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar, opgenomen onder 'schulden op korte termijn'	50.000	50.000
Saldo balans ultimo boekjaar	150.000	200.000

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

Aflossingsverplichting komend boekjaar	50.000	50.000

Dit betreft de aflossingsverplichting komend boekjaar met betrekking tot de onder de schulden op lange termijn opgenomen lening o/g BNG.

Crediteuren	327.530	299.720

Dit betreft de ultimo boekjaar openstaande schulden aan crediteuren volgens de uit de financiële administratie opgemaakte saldijst.

Toelichting op de balans (vervolg)**31-12-2019****31-12-2018****Reserveringen**

Vakantiedagenverplichting	90.225	74.046

Nog te betalen kosten

Personele lasten	1.083	31.962
Directe materiële lasten	1.338	10.516
Huisvestingslasten	29.014	6.069
Organisatie- en overheadkosten	17.287	15.276
Rentekosten	2.614	3.361
Overige	2.461	200
Omzetbelasting 4e kwartaal 2019 resp. 2018	63.419	30.942
	117.216	98.326

7.4 Exploitatierkening

Realisatie 2019

Begroting 2019

Realisatie 2018

BATEN

Algemene baten			
- Bijdragen deelnemers	4.537.877	5.117.000	5.108.983
Directe baten	267.134	231.000	269.305
Overige baten	86.543	51.000	75.024
TOTAAL BATEN	4.891.554	5.399.000	5.453.312

LASTEN

Personele lasten	2.325.642	2.249.000	2.251.984
Directe materiële lasten	286.322	313.000	291.340
Indirecte materiële lasten	1.155.133	1.423.000	1.425.708
Overige lasten	1.042.425	1.414.000	1.368.010
TOTAAL LASTEN	4.809.522	5.399.000	5.337.042

EXPLOITATIESALDO VÓÓR BIJZONDERE RESULTATEN

82.032

0

116.270

Bijzondere resultaten:

- Baten	0	0	0
- Lasten	0	0	0

EXPLOITATIESALDO VÓÓR BESTEMMING

82.032

0

116.270

Af: toevoeging bestemmingsreserves

72.000

0

90.329

Af: toevoeging overige reserves

10.032

0

25.941

EXPLOITATIESALDO NA BESTEMMING

0

0

0

7.5 Specificaties exploitatierekening

Realisatie 2019

Begroting 2019

Realisatie 2018

BATEN**Algemene baten***Bijdragen deelnemers*

Rijksbijdrage	1.189.126	1.141.000	1.149.849
Bijdrage Gemeente Maastricht	918.075	909.000	905.399
Vergoeding Provincie Limburg	417.441	415.000	410.423
Huurbijdrage	1.715.372	2.362.000	2.350.660
Incidentele rijksbijdragen	155.329	155.000	155.329
BTW-compensatiefonds	49.000	49.000	49.000
Bijdrage SHCL i.v.m. inhuizing	68.911	69.000	67.753
Bijdrage SHCL i.v.m. inhuizing (aanvullend)	24.623	17.000	20.570
	4.537.877	5.117.000	5.108.983

Directe baten

Publieksinkomsten/reguliere inkomsten	10.205	12.000	9.871
Doelsubsidies en sponsorbijdragen	300	0	0
Zakelijke dienstverlening en leveringen	123.015	100.000	153.115
Beheer en toezicht archieven	133.614	119.000	106.319
	267.134	231.000	269.305

Overige baten

Rentebaten	9	0	10
Vrijval uit voorzieningen:			
• afkoop huurverplichtingen	47.254	47.000	47.254
• aanpassing huurvergoeding	3.818	4.000	3.818
• herstructurering / reorganisatie	0	0	16.000
• kosten fusietraject	20.462	0	0
• calamiteitenfonds	15.000	0	0
• meerjaren onderhoud- en instandhoudingsplan	0	0	7.942
Incidentele baten	0	0	0
	86.543	51.000	75.024

LASTEN**Personele lasten**

Salarissen en sociale lasten, incl. dotatie/vrijval

voorziening WW-verplichtingen	1.905.136	2.065.000	1.817.151
Overige salarislasten	297.598	91.000	277.417
Overige personeelskosten	122.908	93.000	157.416
	2.325.642	2.249.000	2.251.984

Directe materiële lasten*Directe kosten primaire processen*

Directe kosten beheer archieven en collecties	37.141	38.000	11.783
Directe kosten dienstverlening en publiek	55.302	76.000	52.635
	92.443	114.000	64.418

Specificaties exploitatierekening (vervolg)	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018

Aan primaire processen toe te rekenen kosten

Internetkosten	69.936	62.000	64.898
Licenties software en MAIS-Flexis	64.765	66.000	67.798
Kosten digitalisering	21.220	25.000	22.259
Kosten vrijwilligers	8.575	9.000	8.820
Overige kosten	29.383	17.000	59.149
	193.879	179.000	222.924

Totaal kosten primaire processen **286.322** **293.000** **287.342**

Kosten projecten **0** **20.000** **3.998**

Totaal directe materiële lasten **286.322** **313.000** **291.340**

Indirecte materiële lasten

Huisvestingslasten

Huur gebouwen	405.092	948.000	960.812
Exploitatiekosten gebouwen	543.420	241.000	238.605
	948.512	1.189.000	1.199.417

Organisatie- en overheadkosten

Bestuurskosten	700	2.000	1.439
Overige organisatiekosten	122.774	146.000	140.597
	123.474	148.000	142.036

Kapitaalslasten

Rentekosten	5.560	6.000	6.590
Afschrijvingen incl. boekresultaten	77.587	80.000	77.665
	83.147	86.000	84.255

Totaal directe materiële lasten **1.155.133** **1.423.000** **1.425.708**

Overige lasten

Dotaties aan voorzieningen:

• groot onderhoud gebouwen	942.425	1.414.000	1.368.010
• Transitie HCL	100.000	0	0
	1.042.425	1.414.000	1.368.010

7.6 Toelichting op de exploitatierekening

7.6.1 Algemeen

De exploitatierekening is niet all-inclusive, wat erop neerkomt dat bepaalde "baten" en bepaalde "lasten" rechtstreeks ten gunste van respectievelijk ten laste van het vermogen zijn gebracht en niet via de exploitatierekening tot uitdrukking zijn gebracht en wel volgens onderstaande criteria:

- baten in de vorm van doelsubsidies en sponsorbijdragen van derden, verkregen met en ten behoeve van een daarvoor specifiek aangewezen bestemming, zijn rechtstreeks ten gunste van de desbetreffende bestemmingsfondsen en –reserves gebracht, voor 2019 € 49.266 (2018: € 31.052);
- lasten welke dienen te worden bestreden uit daarvoor gepassiveerde bestemmingsfondsen en -reserves zijn rechtstreeks ten laste van de desbetreffende bestemmingsfondsen en –reserves gebracht, voor 2019 € 2.420 (2018: € 11.443).

7.6.2 Baten en lasten t.o.v. begroting

De exploitatierekening realisatie 2019 geeft een voordelig exploitatiesaldo te zien van rond € 82.000.

In vergelijking met de begroting 2019 met een begroot exploitatiesaldo van € 0 aldus een positief verschil t.o.v. de begroting van rond € 82.000.

De rechtstreeks met elkaar verband houdende, d.w.z. ten opzichte van elkaar complementaire en elkaar compenserende toe- en afnamen van baten en lasten buiten beschouwing latend, beperkt de analyse van dit positieve verschil wat betreft gerealiseerd exploitatiesaldo 2019 t.o.v. begroot exploitatiesaldo 2019 zich, op hoofdlijnen en in essentie, tot onderstaande posten:

- Hogere algemene baten wat betreft de Rijksbijdrage, exclusief huurbijdrage, (rond € 48.000), vergoeding Provincie Limburg (rond € 3.000), gemeentebijdrage (rond € 9.000) en bijdrage SHCL i.v.m. inhuizing SHCL (rond € 8.000);
- Hogere directe baten wat betreft zakelijke dienstverlening en leveringen (rond € 23.000) en detachering personeel (rond € 23.000);
- Hogere overige baten als gevolg van vrijval voorziening kosten fusietraject (rond € 20.000) en vrijval voorziening calamiteitenfonds (rond € 15.000);
- Lagere personele lasten, betreft salarissen en sociale lasten, inclusief mutaties voorzieningen, totaal rond € 160.000);
- Lagere directe materiële lasten, betreft directe kosten primaire processen (beheer archieven en collecties rond € 1.000 en dienstverlening en publiek rond € 21.000), alsmede kosten projecten (rond € 20.000);
- Lagere indirecte materiële lasten, betreft huur gebouwen (rond € 543.000), organisatie- en overheadkosten (rond € 24.000) en kapitaalslasten (rond € 3.000);
- Lagere overige lasten als gevolg van geen dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen met ingang van 2019 vanwege stelselwijziging huisvesting (rond € 1.414.000).

Tegenover vorenstaande voordelige posten voor totaal rond € 2.335.000 staan, voor totaal rond € 2.253.000, de volgende nadelige posten:

- Lagere algemene baten wat huurbijdrage (rond € 647.000);
- Lagere directe baten wat betreft publieks-/reguliere inkomsten (rond € 2.000) en opbrengst depotverhuur (rond € 8.000);
- Hogere personele lasten, betreft kosten inleenkrachten (rond € 207.000) en overige personeelslasten (rond € 30.000);
- Hogere directe materiële lasten, betreft aan primaire processen toe te rekenen kosten (rond € 15.000);
- Hogere indirecte materiële lasten, betreft exploitatiekosten gebouwen (rond € 302.000);

- Hogere overige lasten als gevolg dotatie egalisatierekening groot onderhoud gebouwen met ingang van 2019 vanwege stelselwijziging huisvesting (rond € 942.000) alsmede dotatie voorziening transitie HCL (rond €100.000).

7.6.3 Baten en lasten t.o.v. exploitatie 2018

- Baten

De totale baten zijn in 2019 t.o.v. 2018 afgenomen met € 561.758 tot een niveau van € 4.891.554, welke afname per saldo bestaat uit een afname van algemene baten (€ 571.106) en een toename van directe/overige baten (€ 9.348).

- Algemene baten

De per saldo lagere algemene baten t.o.v. 2018 zijn enerzijds een gevolg van de lagere huurbijdrage in verband met stelselwijziging (effect rond € 635.000) en anderzijds daarentegen een toename van de algemene baten, voornamelijk een gevolg van indexering van de algemene bijdragen/lumpsum van Rijk (effect rond € 39.000) en Gemeente Maastricht (effect rond € 13.000) Ook de vergoeding Provincie Limburg is t.o.v. 2018, vanwege contractueel overeengekomen indexering, toegenomen (effect rond € 7.000), evenals de onder de algemene baten opgenomen bijdrage SHCL (effect rond € 5.000).

- Directe baten en overige baten

Het totaal van directe baten en overige baten geeft t.o.v. 2018 per saldo een kleine afname te zien welke voornamelijk is toe te schrijven aan hogere directe baten uit publieks-/reguliere inkomsten (effect rond € 1.000), hogere opbrengsten depotverhuur (effect rond € 5.000) en detachering personeel (effect rond € 22.000). De per saldo hogere directe baten en overige baten t.o.v. 2018 werden daarentegen nadelig beïnvloed door lagere opbrengsten uit zakelijke dienstverlening en leveringen (effect rond € 30.000).

- Lasten

De totale lasten zijn in 2019 t.o.v. 2018 afgenomen met € 527.520 tot een niveau van € 4.809.522, welke per saldo afname bestaat uit enerzijds een toename van personele lasten (€ 73.658) en anderzijds een afname van directe materiële lasten (€ 5.018), indirecte materiële lasten (€ 270.575) en overige lasten (€ 325.585).

- Personele lasten

De personele lasten geven t.o.v. 2018 per saldo een toename te zien van rond € 74.000, bestaande uit een toename personele lasten met betrekking tot zowel eigen personeel (effect rond € 88.000) als inleen personeel (effect rond € 20.000), dit laatste, vanwege meer inzet van uitzendkrachten en meer overige inhuur van tijdelijk personeel, en voorts een afname van de overige personeelslasten (effect rond € 34.000), voornamelijk een gevolg van lagere kosten voor scholing en coaching en lagere kosten voor inhuur P&O-diensten en salarisadministratie.

- Directe materiële lasten

De directe materiële lasten geven t.o.v. 2018 per saldo een afname te zien van rond € 5.000, welke afname is toe te schrijven aan een afname van de kosten primaire processen (effect rond € 1.000) en een afname van 'projectkosten' (effect rond € 4.000).

- Indirecte materiële lasten

De indirecte materiële lasten geven t.o.v. 2018 per saldo een afname te zien van rond € 271.000, welke afname is toe te schrijven aan enerzijds lagere huur gebouwen als gevolg van stelselwijziging (effect rond € 556.000), lagere organisatie- en overheadkosten (effect rond € 19.000) en lagere kapitaalslasten (effect rond € 1.000) en anderzijds een toename van de exploitatiekosten gebouwen (effect rond € 305.000).

De lagere organisatie- en overheadkosten t.o.v. 2018 van rond € 19.000 hebben voornamelijk betrekking op lagere kosten inhuur externe bureaus. De per saldo lagere kapitaalslasten t.o.v. 2018 van rond € 1.000 hebben betrekking op lagere rentekosten (effect rond € 1.000). De per saldo hogere exploitatiekosten gebouwen t.o.v. 2018 van rond € 305.000 hebben voornamelijk betrekking op enerzijds hogere kosten voor technisch beheer, groot onderhoud gebouwen en kosten installaties als gevolg van stelselwijziging (effect rond € 318.000) en anderzijds lagere exploitatiekosten gebouwen (effect rond € 13.000).

- Overige lasten

De per saldo lagere overige lasten t.o.v. 2018 van rond € 326.000 bestaat uit enerzijds lagere lasten als gevolg van geen dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen met ingang van 2019 vanwege stelselwijziging huisvesting (effect rond € 1.368.000), anderzijds hogere lasten als gevolg van dotatie aan de egalisatierekening groot onderhoud gebouwen met ingang van 2019 vanwege stelselwijziging huisvesting (effect rond € 942.000) en voorts dotatie aan de voorziening transitie HCL (effect rond € 100.000).

7.6.4 Exploitatiesaldo

- Omvang exploitatiesaldo 2019

Het exploitatiesaldo 2019, inclusief bijzondere resultaten doch vóór bestemming, bedraagt positief € 82.032 tegenover positief € 116.270 voor 2018.

- Bestemming exploitatiesaldo 2019

Aan het bestuur wordt, in het kader van resultaatbestemming, gelet op het in het exploitatiesaldo 2019 begrepen bedrag incidentele bijdrage DTR-gelden 2019 ten bedrage van € 155.329, voorgesteld van het positief exploitatiesaldo 2019 een bedrag ad € 72.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve incidentele bijdragen DTR-gelden.

Voorts wordt, gezien de omvang van de toevoeging aan de bestemmingsreserve incidentele bijdrage DTR-gelden 2019 ad € 72.000 t.o.v. de omvang van het exploitatiesaldo 2019 ad € 82.032, aan het bestuur voorgesteld het verschil € 10.032 toe te voegen aan de overige reserves.

Een pauselijk zegel uit de collecties van het RHCL

7.7 Kasstroom

De toename in de liquiditeiten ultimo 2019 t.o.v. ultimo 2018 bedraagt € 2.060.941, nl.:

Liquiditeiten ultimo 2019	3.808.111
Liquiditeiten ultimo 2018	1.747.170
Netto kasstroom 2019 (toename)	2.060.941

Deze toename kan naar activiteiten worden gespecificeerd volgens onderstaand kasstroomoverzicht 2019.

Kasstroom uit operationele activiteiten

Exploitatiesaldo, vóór bestemming	82.032
Afschrijvingen excl. boekresultaten	77.687
Toevoegingen aan bestemmingsfondsen	49.266
Bestedingen uit bestemmingsfondsen	2.420
Afname vorderingen	63.128
Afname voorraden	885
Toename voorzieningen	1.831.936
Toename schulden op korte termijn	62.879

Kasstroom uit operationele activiteiten 2.165.393

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Investeringsactiviteiten -54.452

Kasstroom uit investeringsactiviteiten -54.452

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Afname schulden op lange termijn -50.000

Kasstroom uit financieringsactiviteiten -50.000

Netto kasstroom 2019 (toename) 2.060.941

7.8 Afschrijvingen

Overzicht materiële vaste activa

OMSCHRIJVING	AANSCHAFWAARDE			
	Balans 01-01-2019	Investerings 2019	Desinvesteringen 2019	Balans 31-12-2019
Kantoormeubilair	266.068	330	0	266.398
Kantoormachines	25.802	0	0	25.802
Schoonmaakapparatuur	7.548	0	0	7.548
Automatiseringsapparatuur	646.593	17.459	1.329	662.723
Software	65.551	0	0	65.551
Depotinventaris	1.585.152	2.714	0	1.587.866
Verfilmings- en fotografie- apparatuur	113.178	8.370	0	121.548
Conserverings- en restauratie- apparatuur	98.745	0	0	98.745
Readers en readerprinters	117.861	1.083	0	118.944
Kantine-inrichting	10.437	465	0	10.902
Inrichting conferentiekamer	0	13.207	0	13.207
Studiezaalinventaris	423.838	10.824	0	434.662
Inrichting schatkamer	26.713	0	0	26.713
Huurdersinvesteringen	708.816	0	0	708.816
Totaal	4.096.302	54.452	1.329	4.149.425

Afschr. %	AFSCHRIJVINGEN			BOEKWAARDE	
	t/m 2018	2019	Desinvesteringen 2019	t/m 2019	Balans 31-12-2019
10	262.376	444	0	262.820	3.578
20	25.802	0	0	25.802	0
20	7.548	0	0	7.548	0
20	612.427	16.428	1.329	627.526	35.197
33,33	62.072	1.472	0	63.544	2.007
6,67	1.559.397	4.791	0	1.564.188	23.678
20	95.488	4.058	0	99.546	22.002
10	98.745	0	0	98.745	0
20	117.861	190	0	118.051	893
10	8.100	774	0	8.874	2.028
15	0	1.238	0	1.238	11.969
10	423.838	1.038	0	424.876	9.786
10/20	26.713	0	0	26.713	0
6,67	496.179	47.254	0	543.433	165.383
	3.796.546	77.687	1.329	3.872.904	276.521

7.9 Toelichting BBV en ratio's – kengetallen

7.9.1 Verslaglegging

In de Gemeenschappelijke Regeling RHCL zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de begroting, de meerjarenraming en de jaarstukken. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en de Gemeentewet (GW) schrijven voor dat iedere gemeenschappelijke regeling begrotings- en verantwoordingsstukken opstelt conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit besluit is ook van toepassing op het RHCL. Het RHCL voert één programma uit; er is geen nadere onderverdeling in deelprogramma's.

7.9.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het RHCL heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen". Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het RHCL nagenoeg geheel afhankelijk van de deelnemers.

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het RHCL in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist.

Een risico is de kans op het optreden van een onvoorziene positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang.

Het weerstandsvermogen heeft betrekking op de relatie tussen enerzijds weerstandscapaciteit oftewel financiële positie (liquiditeit en solvabiliteit) en anderzijds de niet voorzienbare risico's welke van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

De weerstandscapaciteit oftewel financiële positie (liquiditeit en solvabiliteit) wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (GR RHCL art 22, lid 2), waarin is opgenomen dat de algemene (overige) reserves in enig jaar niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen.

Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige financiële positie / weerstandsvermogen zijn:

- Vertraging in de besluitvorming op bestuurlijk niveau;
- Sociaaleconomische ontwikkelingen die gevolgen hebben op subsidies;
- Wijziging in de hoogte van de bijdrage door de deelnemers;
- Wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling;
- cao-aanpassingen;
- WW-verplichtingen.

Het BBV kent een verplichte set van financiële ratio's en kengetallen. Naast deze ratio's en kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van deze ratio's en kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen. Het betreft de volgende ratio's en kengetallen:

- liquiditeitsratio;
- solvabiliteitsratio;
- netto-schuldquote;
- EMU-saldo;
- structurele exploitatieruimte.

Voor een overzicht van de ratio's / kengetallen met bijbehorende toelichting, zie punt 7.9.9 van de onderhavige paragraaf 'toelichting BBV'.

7.9.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het RHCL is gehuisvest in een rijksmonumentaal gebouw, welke zij huurt van Rijksvastgoed. Het gebouw is niet in eigendom, maar sinds 1 januari 2019 komt het volledige onderhoud van het pand voor rekening van het RHCL, waartoe zij vanuit het Rijk een jaarlijkse vergoeding ontvangt. Ten behoeve van het uitvoeren van het onderhoud is een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) opgesteld.

7.9.4 Financiering

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2019 wordt een bedrag van € 3.453.525 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag (het bedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden) bedraagt € 250.000.

7.9.5 Bedrijfsvoering

Aan het hoofd van het openbaar lichaam RHCL staat het algemeen bestuur. De voorzitter en twee leden van het algemeen bestuur hebben zitting in het dagelijks bestuur. De ambtelijke leiding van het RHCL is belegd bij een door het algemeen bestuur benoemde algemeen directeur.

Het RHCL kent drie afdelingen (Publiek en Dienstverlening, Archieven en Collecties, en Bedrijfsvoering) die tezamen één programma verzorgen: de uitvoering van de archiefwet voor de deelnemers in de GR. De organisatie heeft één managementteam, dat direct leiding geeft aan alle medewerkers en vrijwilligers. Er is sprake van beperkte mate van budgetverdeling met bijbehorende financiële mandaten.

7.9.6 Rechtmatigheid

In de Gemeenschappelijke Regeling RHCL (GR RHCL artikel 21) is opgenomen dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid, afgegeven door een accountant.

Het gaat hierbij om de rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole, waarbij moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit blijft beperkt tot handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen. Behalve een ook een expliciet oordeel gevraagd over rechtmatigheid. In het kort gezegd betekent dit dus dat de accountant een oordeel wordt gevraagd of gewerkt is volgens vastgestelde afspraken en regelgeving.

7.9.7 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het RHCL een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het RHCL heeft geen verbonden partij.

7.9.8 Bedrag voor vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het Nationaal Archief heeft overleg gevoerd met de Belastingdienst en het ministerie van Financiën over de positie van onder meer de RHC's in deze context; hier is geen gemeenschappelijk standpunt uit gekomen. Diverse RHC's hebben de standpunten ten aanzien van de vennootschapsbelasting voorgelegd aan de belastingdienst. Tot nu toe heeft de belastingdienst ten aanzien van deze RHC's aangegeven dat zij deze vooralsnog niet uit zal nodigen om aangifte te doen. Het RHCL verwacht – gezien de zeer beperkte mate van niet-publieke inkomsten – dat

deze situatie ook op haar van toepassing zal zijn. Vanwege de verwachting dat uit een eventueel verzoek tot aangifte geen fiscale consequenties voortkomen, wordt hier in de jaarrekening geen rekening mee gehouden.

7.9.9 Overzicht ratio's / kengetallen

Onderstaand het overzicht van ratio's / kengetallen:

R	Realisatie ult 2019	Begroting ult 2019	Realisatie ult 2018
Liquiditeit	6,93	3,97	3,93
Solvabiliteit	0,25	0,43	0,41
Netto schuldquote	< 0	< 0	< 0
EMU-saldo (x € 1.000)	1.104	-44	95
Structurele exploitatieruimte	0	0	0

Liquiditeit

De liquiditeitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is (voor de korte termijn) aan haar financiële verplichtingen te voldoen en hangt samen met de beschikbaarheid van afdoende vlottende middelen (vlottende activa) om aan de kortlopende verplichtingen (vlottende passiva) te voldoen en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal of ratio.

- De liquiditeitsratio wordt als volgt berekend: $\text{Vlottende activa} \div \text{Vlottende passiva}$.
- De liquiditeitspositie wordt als gezond beoordeeld bij een liquiditeitsratio van > 1 .

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is (voor de langere termijn) aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De VNG gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal/ratio moet in ogenschouw worden genomen, dat het RHCL een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

- De solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend: $\text{Eigen vermogen} \div \text{Totaal vermogen}$.
- De solvabiliteitspositie wordt als gezond beoordeeld bij een solvabiliteitsratio van > 0 .

Netto schuldquote / netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de organisatie ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is een weergave van het vorderingensaldo en geeft weer het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van de organisatie, berekend op transactiebasis.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht.

7.10 Accountantsverklaring

In Confidence Consultants
Bovenstebosch 18
6228 SJ Maastricht

Telefoon +31 (0)43-3521600
Fax +31 (0)43-3521664
E-mail ic2@xs4all.nl

Aan het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Regionaal Historisch Centrum Limburg
St. Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht

ACCOUNTANTSVERKLARING

A. Verklaring over de in het verslagjaar opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de GR Regionaal Historisch Centrum Limburg te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de GR Regionaal Historisch Centrum Limburg per 31 december 2019 en van het resultaat en de kasstromen over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de exploitatierekening over 2019;
3. het kasstroomoverzicht over 2019;
4. de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor de financiële verslaggeving en overige toelichtingen betreffende de balans per 31 december 2019 en de exploitatierekening over 2019, waaronder het mutatieoverzicht eigen vermogen 2019.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de GR Regionaal Historisch Centrum Limburg zoals vereist in de Wet toezicht accountants bij assurance-opdrachten (Vio) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen ander informatie.

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en WNT is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW, WNT en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

In Confidence Consultants
Bovenstebosch 18
6228 SJ Maastricht

Telefoon +31 (043)-3521600
Fax +31 (043)-3521664
E-mail ic2@xs4all.nl

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en WNT.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de GR Regionaal Historisch Centrum Limburg in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de GR Regionaal Historisch Centrum Limburg te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de GR Regionaal Historisch Centrum Limburg haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Maastricht, 30 maart 2020

J.J.M. Kasperski RA

8 Bedrijfsvoering

8.1 ANBI

De Gemeenschappelijke Regeling RHC Limburg is een openbaar lichaam. Het RHCL staat geregistreerd als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Volgens de per 1 januari 2015 geldende nieuwe voorwaarden voor een ANBI publiceren wij onderstaand de benodigde gegevens.

Regionaal Historisch Centrum Limburg

fiscaal nummer: 814029450

8.2 Bestuur en directie

Dagelijks bestuur

Namens het Rijk:

J.W. (Joke) Kersten (voorzitter)

Namens de Gemeente:

J.J.M. (John) Aarts

H.W.M. (Bert) Jongen

Algemeen Bestuur (bestuurszetels GR RHCL 6)

Namens het Rijk:

J.W. (Joke) Kersten (voorzitter)

M.L. (Marens) Engelhard

W.J.G. (Wilma) Delissen-van Tongerlo

Namens de Gemeente Maastricht:

J.J.M. (John) Aarts

H.W.M. (Bert) Jongen

J.M. (Jim) Janssen

Directie

L. (Lita) Wiggers

Hoofd Bedrijfsvoering / Plaatsvervangend directeur

J. (Jeroen) Bregman

De directeur van het RHCL, Lita Wiggers, vertegenwoordigt het RHCL naar externe relaties in binnen- en buitenland.

Vergaderingen en besluiten

Het Algemeen Bestuur heeft in het verslagjaar drie maal vergaderd.

- Het bestuur heeft ingestemd met een wijziging van de naam in Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg per 31 december 2019, gekoppeld aan de wijziging van de GR RHCL per die datum.
- De procesgang inzake beoogde toetreding van vijf gemeenten en de provincie Limburg tot de GR RHCL heeft geleid tot toetreding van de Gemeente Heerlen per 31 december 2019. Per die datum zijn ook de voor de Gemeente Heerlen / afdeling Rijckheyt werkzame archiefmedewerkers in dienst getreden van het RHCL. Voor de integratie van Rijckheyt binnen het HCL wordt een periode van 3 jaar uitgetrokken.
- Gekoppeld aan de toetreding van de Gemeente Heerlen tot de GR RHCL heeft het bestuur ingestemd met splitsing van de afdeling Archieven en Collecties in de afdeling Archieven en Collecties en de afdeling Toezicht en Advies per 1 januari 2020. Op die datum treden ook de beide afdelingshoofden in dienst.
- Gesprekken inzake de integratie van de SHCL-collectie in het HCL hebben in goede harmonie plaatsgevonden. Door het besluit van de provincie Limburg om niet toe te treden tot de GR RHCL kan de beoogde integratie einde verslagjaar niet plaatsvinden. In 2020 zal herijking van de samenwerkingsrelatie haar beslag krijgen.
- Afstemming met het ministerie van OCW inzake een mogelijke herziening van de deelname van het Rijk in de GR RHC's heeft op diverse momenten plaatsgevonden en wordt in 2020 gecontinueerd.
- Naar aanleiding van de wijziging Rijkshuisvestingstelsel per 01-01-2019 is de verantwoordelijkheid van het onderhoud van het pand gelegen aan de Sint Pieterstraat te Maastricht overgegaan van het Rijksvastgoedbedrijf naar het RHCL.
- Het bestuur heeft definitief ingestemd met de invoering van een Korter Werken Regeling.
- Op 07-01-2019 heeft het traditionele Nieuwjaarsbuffet plaatsgevonden voor bestuur en personeel. Op 08-01-2019 heeft de Nieuwjaarsbijeenkomst plaatsgevonden voor de vrijwilligers.
- Verantwoording honorering Bestuur en Directie geschiedt conform de wet Normering Topinkomens (WNT).

Vertegenwoordiging door de directeur

- Adviseur Bestuur Coöperatie Erfgoed Limburg
- Adviseur Bestuur Stichting Limburgse Oorkonden
- Voorzitter Kring van Archivarissen Limburg (KVAL)
- Lid van het Bestuur Dr. P.J.M.G. Janssens Stichting
- Lid van het Bestuur Algemeen Nederlands Verbond (Nederlands – Vlaamse culturele samenwerking)
- Lid van de provinciale Veldcommissie voor erfgoed
- Lid van de Commissie landschapsgeschiedenis van het LGOG
- Lid van het convent van directeuren (Rijks –) RHC's in Nederland
- Lid van de Leitungskreis voor het internationaal archiefsymposium /archiefdiensten in de Euregio
- Lid van ICARUS (Europese archiefsamenwerking)

8.3 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT maximeert de bezoldiging van topfunctionarissen en bestuurders. Voor 2019 bedraagt het WNT-maximum voor topfunctionarissen € 194.000 en voor bestuurders € 29.100 (voorzitter) dan wel € 19.400 (leden). Het beloningsbeleid van het RHCL voldoet aan de wet normering topinkomens.

Bestuur

Bestuursleden benoemd in de GR RHCL ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen beloning. Onkosten die door bestuursleden worden gemaakt worden vergoed en er wordt een vacatiegeld uitgekeerd. Aan de voorzitter van het bestuur werd in 2019 € 350 aan vacatiegeld en € 280 aan reis- en onkostenvergoeding betaald. De overige bestuursleden ontvingen noch vacatiegeld, noch een reis- en onkostenvergoeding.

Directie

Het personeel en de directeur van het RHCL worden betaald volgens de cao die de gemeente Maastricht volgt. De directeur, in dienst sedert 1 april 2010 met een fulltime dienstverband, is ingeschaald conform het functieboek RHCL op functieschaal 15 cao gemeente Maastricht. De totale bezoldiging van de directeur blijft bij deze inschaling onder de WNT-maximum norm en voldoet daarmee aan de WNT. Er worden geen aanvullende structurele vergoedingen of bezoldigingen verstrekt. De loonschalen zijn te vinden op www.car-uwo.nl.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT zijn of hadden moeten worden vermeld.

8.4 AVG

Sinds 26 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Het RHCL heeft een eigen Functionaris Gegevensbescherming, die toeziet op de naleving van de AVG. Het RHCL beschikt daartoe onder andere over een vastgestelde procedure aangaande de meldplicht van datalekken. In het verslagjaar zijn er geen meldingen geweest van datalekken of privacyschendingen. In het kader van de AVG heeft het RHCL haar richtlijnen en procedures op het gebied van openbaarmaking van persoonsgegevens uit bevolkingsregisters vanwege mogelijke privacyschendingen aangepast. In deze volgt het RHCL zoveel mogelijk de beleidslijnen uitgezet door het Nationaal Archief.

Op de website zijn de richtlijnen ten aanzien van privacy toegankelijk gemaakt voor het publiek, zodat ook naar buiten toe helder en transparant is hoe het RHCL omgaat met de – al dan niet in archiefvorm – aan haar toevertrouwde persoonsgegevens.

8.5 Gebouw

Algemeen

Per 1 januari 2019 heeft het RHCL de onderhoudsplicht van het rijksmonumentale pand waarin zij gevestigd is overgenomen van het Rijksvastgoedbedrijf. Het opbouwen van de daartoe vereiste kennis en expertise heeft in het verslagjaar een groot beslag gelegd op de afdeling Bedrijfsvoering. Verschillende applicaties zijn aangeschaft en ingericht, waardoor er een goed beeld bestaat van de technische en bouwkundige staat van zowel gebouw als installaties. Hierdoor is het RHCL in staat om de vereiste onderhoudsinspanningen op zowel korte als lange termijn te monitoren en te sturen. Ten aanzien van de regievoering op onderhoudstaken wordt gebruik gemaakt van de expertise van CoSource, dat gespecialiseerd is in het beheer van gebouwen en gebouwgebonden installaties in onder andere de archiefsector.

Mergelproblematiek

De mergelproblematiek blijft onderwerp van aandacht. Met het Rijksvastgoedbedrijf zijn afspraken gemaakt over de kosten van het repareren van gevolgschade van uitvallend mergel, ook na de wijziging van het Rijkshuisvestingstelsel. Zowel kerk als kapel worden blijvend gemonitord op uitvallend mergel.

Overige werkzaamheden

- In de zomer zijn naar tevredenheid buitenschilderwerkzaamheden uitgevoerd.
- In het najaar is gestart met het voorbereiden van de verplaatsing van de fietsenstalling en het vergroten van het aantal parkeerplaatsen. In 2020 wordt dit project afgerond.
- In oktober is de centrale gasmeter vervangen.
- In november is de bestaande CCTV-installatie vervangen en gemoderniseerd.
- In november is opdracht gegeven voor het vergroten van de dekking van de Wi-Fi in het gebouw. De bijbehorende werkzaamheden zijn in december opgestart en worden in januari 2020 afgerond.

8.6 ICT en Informatievoorziening

In het verslagjaar werd de ondersteuning van de gehele ICT-omgeving van het RHCL uitgevoerd door True Workspace Zuid-Nederland B.V.

In 2019 heeft, onder regie van de Informatiemanager, de doorvertaling plaatsgevonden van het beleidsplan Visie E-Archief 2016 – 2020 en het in 2018 opgestelde Informatieplan naar een I&A-Portfolio. Dit I&A-Portfolio wordt gebruikt als beslis- en stuurdocument op basis waarvan de uiteindelijke uitvoering van projecten zal plaatsvinden. Om het uiteindelijke I&A-Portfolio op te kunnen stellen, zijn dit jaar de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Er zijn een zevental informatie- of voorlichtingsbijeenkomsten voor alle personeelsleden georganiseerd.
- De MT-leden zijn geïnterviewd om te de geïdentificeerde projecten te prioriteren.
- Er is een Strategische Roadmap Toekomstige Inrichting Informatievoorziening RHCL opgesteld.
- Er zijn instrumenten ontwikkeld ten behoeve van de (aanstaande) projectuitvoering en het rapporteren over de voortgang naar de opdrachtgevers en/of het MT.
- Er hebben met betrekking tot potentiële ICT-oplossingen referentiebezoeken plaatsgevonden.

Voor de bepaling van de thema's in het portfolio, zijn een aantal belangrijke uitgangspunten leidend geweest:

- Ketengericht organiseren van de informatievoorziening.
- Digitalisering publieksdienstverlening.
- Ontwikkeling lerende organisatie.
- Integratie van RHCL en Rijkshuisvesting (Archiefdienst Heerlen).

In het vierde kwartaal is reeds aangevangen met een deel van de opgaven die deel uitmaken van het I&A-Portfolio 2020. Het betreft hier o.a. het beschrijven van de processen van Publieke Dienstverlening en een eerste oriëntatie ten behoeve van de herijking van de generieke ICT-dienstverlening.

8.7 Personeel

Personele opbouw (per 31-12-2019, exclusief locatie Heerlen)

Soort	Aantal	Fte	Bijzonderheden
Vaste dienst	28	23,78	-
Aanstelling voor bepaalde tijd	5	4,18	-
MTB / Podium24 overeenkomst	1	0,80	-
Uitzendkracht	3	1,40	Via Adecco
Participatie- of werkervaringsplaats	2	0,78	-
Vrijwilliger	30	-	Waarvan 18 voor 'WieWasWie'
Detachering	2	1,40	Vanuit de gemeente Maastricht

Aanstellingen

Coördinator vrijwilligers en gegevens invoer A. Reuling (vanaf 11-03-2019)
Coördinator Huisvesting, Facilitair en Algemene zaken P. Arnold (vanaf 01-07-2019)
Informatiemanager P. Coonen (vanaf 01-07-2019)
Functioneel beheerder R. Ramakers (vanaf 19-08-2019)
Communicatiemedewerker J. Nijssen (vanaf 01-09-2019)
Medewerker A&C J. Philippens (vanaf 01-09-2019)
1e Medewerker A&C A. van Dijk (vanaf 01-10-2019)
Medewerker A&C G. Baltis (vanaf 01-12-2019)

Jubilea

T. Roks wv Wanrooij 40 jr. overheidsdienst (per 01-08-2019)

Pensionering

J. van Rensch (per 13-11-2019)

Uitbreidingen en verminderingen dienstverband

Ontslag op eigen verzoek: E. Steegen (per 01-05-2019)
Ontslag op eigen verzoek: A. Hazekamp (per 16-05-2019)
Ontslag op eigen verzoek: E. Corbée (per 01-10-2019)
Ontslag op eigen verzoek: S. Meuleman (per 01-10-2019)
Ontslag op eigen verzoek: I. Huijberts (per 10-10-2019)
Ontslag op eigen verzoek: A. Massen (per 15-11-2019)
Ontslag op eigen verzoek: B. Gerrits (per 15-12-2019)

Ziekteverzuim

In 2019 is het ziekteverzuim in vergelijking met 2018 gedaald van 5,80% naar 3,92%. De meldingsfrequentie is gestegen van 1,40 naar 2,00.

Verzuimduur	Criteria	Verzuim (%)	Meldingsfrequentie
Kort	1 – 8 dagen	1,66	1,73
Middellang	8 – 43 dagen	1,01	0,24
Lang	>43 dagen	1,25	0,03
		3,92	2,00

P&O

In 2019 bedroeg de inzet van personeelsadvies, via inhuur vanuit de gemeente Maastricht, 0,2 fte. Daarmee werd de in 2018 van toepassing zijnde tijdelijke uitbreiding van personeelsadvies weer teruggedraaid. De personeelsadviseur voor onze organisatie bleef in persoon onveranderd.

Personeelsbijeenkomsten RHCL

De directeur RHCL heeft in 2019 vijf reguliere personeelsbijeenkomsten georganiseerd waarin het beleid en de actuele ontwikkelingen van de organisatie werden toegelicht. Tijdens deze bijeenkomsten werd door diverse medewerkers verslag gedaan van de werkzaamheden. De bijeenkomsten werden van notulen voorzien die voor alle medewerkers van het RHCL raadpleegbaar zijn via het centrale systeem.

Bedrijfsuitstapje RHCL / SHCL

Op 21 juni 2019 heeft het jaarlijkse bedrijfsuitstapje plaatsgevonden, waarbij een wandeling in het Limburgse Heuvelland werd gecombineerd met een rondleiding door de Sint-Cunibertuskerk in Wahlwiller.

8.8 Cursussen en bijscholing

In 2019 heeft meer dan de helft van alle medewerkers een of meerdere cursussen, trainingen, verdiepingsbijeenkomsten of opleidingen gevolgd op het gebied van erfgoed, archiefvorming, archiefinspectie en de digitale overheid. Drie medewerkers hebben verdiepende cursussen gevolgd op het gebied van applicatiebeheer en applicatie-architectuur. Twee medewerkers volgen een meerjarige opleiding in de archivistiek. Een vijftal medewerkers heeft het internationale archiefsymposium in Leuven bijgewoond, naast de reguliere bijscholingsdagen van de landelijke beroepsvereniging (KVAN). De directeur heeft de speciale editie van de Archiefdagen in Nordrhein-Westfalen in Duisburg bijgewoond, waar de innovatie van de internationale archiefsector centraal stond. Een tiental medewerkers heeft deelgenomen aan een door de leverancier DE REE verzorgde driedaagse training op het gebied van het archiefsysteem MAIS-Flexis. Ook heeft een medewerker een verdiepende bijscholing op het gebied van projectmanagement gevolgd. Ten slotte vond er regelmatig kennisuitwisseling plaats met verschillende partijen, onder andere via het landelijke online Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA).

8.9 Medezeggenschap

De ondernemingsraad is in het verslagjaar zes maal met de WOR-bestuurder (directeur) van het RHCL bij elkaar gekomen. Belangrijke gespreksonderwerpen waren de effectuering van de Korter Werken Regeling, de beoogde toetreding van de provincie Limburg en de gemeente Heerlen tot de GR RHCL – inclusief de daaruit voortvloeiende integratie van de archiefdienst van de gemeente Heerlen (Rijckheyt) en het SHCL binnen het RHCL – en de opsplitsing van de afdeling Archieven & Collecties in een afdeling Archieven & Collecties en een afdeling Toezicht & Advies. Door de WOR-bestuurder zijn daartoe diverse adviesaanvragen bij de ondernemingsraad neergelegd, die door de ondernemingsraad vervolgens zijn afgehandeld.

In het verslagjaar was de samenstelling van de ondernemingsraad als volgt:

R. Hackeng (voorzitter)

E. Corbee (secretaris, tot 01-10-2019)

H. Welters (secretaris, vanaf 01-10-2019)

A. Massen (lid, tot 15-11-2019)

J. Nijssen (lid, vanaf 15-11-2019)

In het kader van de integratie van RHCL en Rijckheyt wordt per 1 januari 2020 de Ondernemingsraad tijdelijk uitgebreid met een personeelsafgevaardigde vanuit Heerlen. Na de eerstvolgende reguliere OR-verkiezingen – najaar 2020 – zal de omvang van de Ondernemingsraad weer worden teruggebracht tot drie leden.

8.10 BHV

Het BHV-team bestond in 2019 uit acht personen, waaronder één hoofd BHV en één ploegleider. Zes BHV'ers zijn medewerker van het RHCL en twee BHV'ers zijn medewerker van het SHCL. Er zijn in 2019 geen nieuwe BHV'ers toegetreden. In het verslagjaar is het BHV-beleidsplan geactualiseerd en vastgesteld. Het calamiteitenplan en de plattegronden van vluchtwegen zijn aangepast. In het gebouw is de bewegwijzering van vluchtwegen voor medewerkers en bezoekers verder verduidelijkt, waarbij de gezamenlijke verzamelplaats bij calamiteiten is aangepast. Het RHCL fungeert daarnaast voor de locatie van azM Herstelweg als uitwijklocatie bij calamiteiten.

9 Feiten en cijfers

Financieel *		2019	2018	2017	2016
BALANS					
Activa	Vaste activa	277	300	349	413
	Vlottende activa	4.051	2.054	7.658	6.217
		4.328	2.354	8.007	6.630
Passiva	Eigen vermogen	1.086	957	822	704
	Voorzieningen	2.507	675	6.427	5.117
	Schulden op lange termijn	150	200	250	300
	Schulden op korte termijn	585	522	508	509
		4.328	2.354	8.007	6.630
EXPLOITATIE					
Baten	Algemene baten				
	- Bijdragen deelnemers	4.538	5.109	5.019	4.902
	Directe baten	267	269	198	336
	Overige baten	87	75	51	74
		4.892	5.453	5.268	5.312
Lasten	Personele lasten	2.326	2.252	2.073	1.916
	Directe materiële lasten	286	291	264	322
	Indirecte materiële lasten	1.155	1.426	1.431	1.452
	Overige lasten	1.043	1.368	1.362	1.376
		4.810	5.337	5.130	5.066
Exploitatiesaldo vóór bijzondere resultaten		82	116	116	138
Bij: bijzondere resultaten		0	0	0	0
Exploitatiesaldo vóór bestemming		82	116	116	138
Exploitatiesaldo ná bestemming		0	0	0	0
*Alle bedragen x € 1.000					
RATIO's					
Liquiditeit		6,93	3,93	15,07	12,20
Solvabiliteit		0,25	0,41	0,10	0,11
Netto schuldquote		< 0	< 0	< 0	< 0
EMU-saldo (x € 1.000)		1.104	95	124	357
Structurele exploitatieruimte		0	0	0	0